

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Somotor na roky 2015 - 2020

Názov dokumentácie:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Somotor na roky 2015 - 2020
Územné vymedzenie :	Obec Somotor
Schválený územný plán obce:	Áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti PHSR:	Od DD.MM.2015 do 31. 12. 2020
Verzia:*	1.0
Publikovaný verejne:	dd. mm. rrrr

Pozn. + Prvé znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú číslom 2,0, 3,0.. V prípade malých zmien sa označuje 1.1., 1,2..

Obsah

1.	Úvod.....	3
1.1.	Zámer spracovania PHSR	3
1.2.	Harmonogram spracovania PHSR	4
1.3.	Východiskové koncepčné materiály	5
1.4.	Hodnotenie predchádzajúceho PHSR obce	6
2.	Analytická časť.....	7
2.1.	Analýza vnútorného prostredia	8
2.2.	Analýza vonkajšieho prostredia	22
3.	Strategická časť	29
3.1.	Stratégia rozvoja obce (vypracovanie strategickej vízie na základe podkladov pracovných skupín)	30
3.2.	Hlavné strategické ciele a priority rozvoja obce (na základe formulovanej vízie pracovné skupiny navrhnu globálne, špecifické, tematické a územné ciele; strategickú časť prerokuje zastupiteľstvo na zasadnutí a verejnosť na verejnom prerokovaní).....	31
3.3.	Návrh stratégie a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja.....	31
4.	Programová časť.....	32
4.1.	Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR obce	32
4.2.	Projekty a ich priradenie k jednotlivým cieľom a prioritám	34
4.3.	Súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.....	35
5.	Realizačná časť	39
5.1.	Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR.....	41
5.2.	Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie.....	41
5.3.	Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám	41
5.4.	Systém monitorovania a hodnotenia.....	42
5.5.	Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.	42
6.	Finančná časť.....	43
6.1.	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	43
6.2.	Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce	43
7.	Záver	48
8.	Povinné prílohy PHSR	48
8.1.	Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR	48
8.2.	Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)	49
8.3.	Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PHSR	49
8.4.	Príloha č. 4 - Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2).....	50
8.5.	Príloha č. 5 - Dohoda o partnerstve	57

1. Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len PHSR) je jedným zo základných rozvojových dokumentov obce. Spracováva sa v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Povinnosť mať PHSR obce stanovuje to zákon.

PHSR obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. PHSR pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä:

- a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,
- b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,
- c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,
- d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifík, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,
- f) analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Programová časť obsahuje najmä:

- a) zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
- e) časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

PHSR sa spracováva v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou a existujúcimi rozvojovými dokumentmi v zmysle platnej legislatívy.

1.1. Zámer spracovania PHSR

PHSR obce bol spracovaný na základe potrieb obce Somotor . Zámer spracovania PHSR obce Somotor bol schválený obecným zastupiteľstvom v máji 2015.

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Somotor na roky 2014-2020
Forma spracovania	Spracovanie PHSR vykonávala obec v partnerstve so spoločnosťou URBA s.r.o., ktorá koordinovala proces tvorby PHSR a zabezpečovala dodržiavanie metodických postupov.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, v ktorom mal vedúcu úlohu starosta obce Somotor pán Ján Juhász. Do procesu spracovania boli zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí budú zastávať rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členovia pracovnej skupiny a riadiacej skupiny navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom. Do procesu spracovania PHSR bola zapájaná verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených, na obecnom úrade a obecnej tabuli, prípadne ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Počas navrhovania programovej časti prebehlo verejné prerokovanie. Dotazníky pre občanov boli analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bola vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zastupiteľstve.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania bude jún 2015 – september 2015. Harmonogram je uvedený v nasledujúcej tabuľke „Harmonogram spracovania PHSR“. <u>Kroky – termíny – výstupy</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Schválenie zámeru PHSR – 04/2015 – zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny ▪ Zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov – 06 - 07/2015 – informovanosť verejnosti ▪ Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia – 06-07/2015 – podklady pre analytickú časť ▪ Ex post hodnotenie PHSR – 07-08/2015 – podklady pre analytickú časť ▪ Spracovanie východísk pre strategickú časť – 07 - 08/2015 ▪ Vypracovanie strategickú vízie – 08/2015 – formulácia strategických cieľov a opatrení ▪ Prerokovanie opatrení na zastupiteľstve 08/2015 ▪ Návrh aktivít, termín realizácie aktivít – 08/2015 – príprava projektov ▪ Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR – 08 - 09/2015 ▪ Finančný rámec pre realizáciu PHSR – 09 -10/2015 – výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami ▪ Zapracovanie indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce – 09 -10/2015 ▪ Finalizácia dokumentu – 10/2015 – verejné pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie PHSR zastupiteľstvom
Schválenie PHSR	▪ 10. 2015

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2. Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR obce Somotor bol 5 mesiacov. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR.

Formulár č. Ú 2 - Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvým krokom harmonogramu spracovania PHSR bolo zostavenie a schválenie zámeru PHSR na obecným zastupiteľstvom. V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny. Nasledujúcim krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie podkladov pre analytickú časť bola nasledujúcim krokom. Ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia bolo nutným procesom pre získanie vstupných informácií do programovej časti. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve zavrášilo proces prípravy strategickej časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Formulár č. Ú 5 Osnova PHSR

Úvod	Zdôvodnenie zámeru spracovať PHSR Harmonogram spracovania PHSR Východiskové koncepčné dokumenty spracovania PHSR Hodnotenie predchádzajúceho PHSR
Analytická časť	Analýza vnútorného prostredia Analýza externého prostredia Zhodnotenie súčasného stavu územia
Strategická časť	Vízia rozvoja územia Strategický cieľ
Programová časť	Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám Súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov
Realizačná časť	Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR Stručný popis komunikačnej stratégie Systém monitorovania a hodnotenia Akčný plán na obdobie dvoch rokov
Finančná časť	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania
Záverečná časť	Schválenie a zverejnenie PHSR
Prílohy	Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva) Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PHSR Príloha č. 4 - Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) Príloha č. 5 - Dohoda o partnerstve

1.3. Východiskové koncepčné materiály

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Somotor boli definované ciele a opatrenia v súlade s programovými dokumentmi regionálneho rozvoja národného, regionálneho a lokálneho významu.

Formulár č. Ú 8 - Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.mpsr.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	Národná	www.mpsr.sk,
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Operačný program Ľudské zdroje	2020	Národná	www.employment.gov.sk, www.minv.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického kraja	2014	Regionálna	www.vucke.sk
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, operačné programy na roky 2014-2020	2020	Národná	http://www.partnerskadohoda.gov.sk/
Územný plán veľkého územného celku Košický kraj,		Regionálna	http://web.vucke.sk/sk/kompetencie/uzemne-planovanie/uzemny-plan-regionu/rok-2014/
Územný plán obce	2020	Lokálna	obec

Zdroj: vlastné spracovanie

1.4. Hodnotenie predchádzajúceho PHSR obce

Účelom formulára Ú 9 je prehľad všetkých zrealizovaných projektov a podporených aktivít v predchádzajúcom období, ktoré boli financované alebo spolufinancované obcou na konkrétnom území a ich realizácia mala vplyv na ukazovatele výsledku alebo dopadu v hodnotenom PHSR.

Formulár č. Ú 9 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Projekt Rok 2012	Ochrana územia obce Somotor pred vnútornými vodami - EF	Úprava verejných priestranstiev – technológia riešenia manažmentu dažďových vôd v obci Somotor- Úrad Vlády SR	Obec Somotor - Intenzifikácia ČOV	Výmena okien a dverí na ZŠ Somotor
Cena celkom v €	19 918,50	20 000,-	84 592,20	22 500
	Rok začatia/ dokonč.	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia/ dokončenia
	2012	2012	2012	2012
Finančné prostriedky celkom	19 918,50	20 000	84 592,20	22 500
Finančné prostriedky podľa zdrojov				
Štát. rozpočet		20 000		22 500
Rozpočet samospráv. kraja				
Rozpočet obce	948,50		4 028,20	
Štátne účel. fondy	18970		80 564	

Projekt Rok 2013	Rekonštrukcia budovy Zvonice- Věč	Úprava miestnej komunikácie – v obci Somotor	Úprava fasády MŠ, Výmena okien na obecných domoch
Cena celkom v €	2 600	8 433	19 201,30
	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia/ dokončenia
	2013	2 013	2013
Finančné prostriedky celkom	2 600	8 433	19 201,30
Finančné prostriedky podľa zdrojov			
Štát. rozpočet			
Rozpočet samospráv. kraja			
Rozpočet obce	2 600	7 633	19 201,30
Štátne účel. fondy		800	
Úver so zárukou štáty			
Rozpočet EÚ			
Kód OP			
Súkr. zdroje			
Iné zdroje			

Projekt Rok 2014	Rekonštrukcia budovy OÚ a KD	Oprava telocvične ZŠ	Výmena okien na obecnom dome N.V.	Viacúčelové ihrisko	Výmena okien a dverí- havarijný stav ZŠ	
Cena celkom v €	24 545	3800	18 439	8 000	22 000	
	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia/ dokončenia	Rok začatia	Rok dokončenia
	2014	2014	2014	2014/2015	2014	2015
Finančné prostriedky celkom	49 500	3 800	18 439	8 000		22 000
Finančné prostriedky podľa zdrojov						
Štát. rozpočet			8 000			22 000
Rozpočet samospráv. kraja						
Rozpočet obce	25 180	800	4 759			
Štátne účel. fondy						
Úver so zárukou štáty						
Rozpočet EÚ						
Kód OP						
Súkr. zdroje		3 000				
Iné zdroje	24 320		5 680			

Zdroj: vlastné spracovanie

2. Analytická časť

Analyticko-strategická časť programu je zameraná na predstavenie hospodárskej a sociálnej situácie obce Somotor východiskom ktorej je súhrnná geografická, kultúrno-historická a sociálno-ekonomická a environmentálna situácia obce. Určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia vychádza z analýzy súčasného stavu a potrieb v oblasti udržateľného rozvoja obce s následným určením priorít rozvoja obce.

Formulár č. A 1 Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát/téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	KESK	http://www.vucke.sk/
	Obecná databáza	N/A
Bývanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	KESK	http://www.vucke.sk/
	Obecná databáza	N/A
Školstvo a vzdelanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	KESK	http://www.vucke.sk/
	Obecná databáza	N/A
Zdravotníctvo	KESK	http://www.vucke.sk/
	Obecná databáza	N/A
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Obecná databáza	N/A
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	KESK	http://www.minzp.sk/
	Obecná databáza	N/A
Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	http://www.upsvar.sk/
	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Obecná databáza	N/A

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1. Analýza vnútorného prostredia

2.2.1. Základná charakteristika obce

Kód obce	528552
Názov okresu	Trebišov
Názov kraja	Košice
Štatút obce	Obec
PSC	076 52
Celková výmera katastra (ha)	1 631
Počet obyvateľov (2015)	1 564
Hustota obyvateľstva na km ²	95,89
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1214

Tab. A 1 Rekapitulácia rozpočtu obce za roky 2010 - 2014

Tab. 29 Prehľad hospodárenia obce v období od 2010 do 2014 (€)					
Ukazovateľ/roky	2010	2011	2012	2013	2014
Majetok	21 594	14 029	8 950	116 632	98 040
Software	0	0	0	0	0
Pozemky	195 354	195 354	195 354	172 630	151 630
Stavby	193 786	180 986	193 645	237 747	228 078
Ostatný HIM	390 111	425 664	511 655	301 156	36 443
Ďalšie objekty	58 802	58 191	26 674	61 963	0
spolu majetok	859 647	847 224	969 278	890 128	840 192

Obec

Somotor z hľadiska územno správneho členenia patrí do Košického kraja, okresu Trebišov. Leží v juhovýchodnej časti okresu na ceste I/79 s dopravnými a pracovnými väzbami na Trebišov a Kráľovský Chlmec. Geograficky patrí kataster do Východoslovenskej nížiny.

Okres Trebišov zahŕňa 82 obcí – z toho 4 mestá – a rozprestiera sa na 1 073 km² (rozlohou patrí medzi veľké okresy Slovenska).

Okres sa v rámci Slovenska radí medzi väčšie aj počtom obyvateľov.

Vybrané charakteristiky okresu

Trebišov ukazovateľ	Hodnota
Počet obcí [LAU 2]	82
z toho so štatútom mesta	4
Hustota [počet obyvateľov na km ²]	99
Počet obyvateľov	106 082
z toho žien [%]	54 415
Výmera územia [km ²]	1 073

Zoznam obcí v okrese Trebišov: Bačka, Bačkov, Bara, Biel, Boľ, Borša, Boľany, Brehov, Brezina, Byšta, Čejkov, Čelovce, Čerhov, Černochoch, Čierna, Čierna nad Tisou, Dargov, Dobrá, Dvorianky, Egreš, Hraň, Hrčeľ, Hriadky, Kašov, Kazimír, Klin nad Bodrogom, Kožuchoch, Kráľovský Chlmec, Kravany, Kuzmice, Kysta, Ladmovce, Lastovce, Leles, Luhyňa, Malá Trňa, Malé Ozorovce, Malé Trakany, Malý Horeš, Malý Kamenec, Michaľany, Nižný Žipov, Novosad, Nový Ruskov, Parchovany, Plechotice, Poľany, Pribeník, rad, Sečovce, Simník, Slivník, Slovenské Nové Mesto, Solníčka, Somotor, Stanča, Stankovce, Strážne, Streda nad Bodrogom, Svätá Mária, Svätuše, Svinice, Trebišov, Trnávka, Veľatý, Veľká Trňa, Veľké Ozorovce, Veľké Trakany, Veľký Horec, Veľký Kamenec, Viničky, Višňov, Vojčice, Vojka, Zatin, Zbehňov, Zemplín, Zemplínska Nová Ves, Zemplínska Teplica, Zemplínske Hradište, Zemplínske Jastrabie, Zemplínsky Branč.

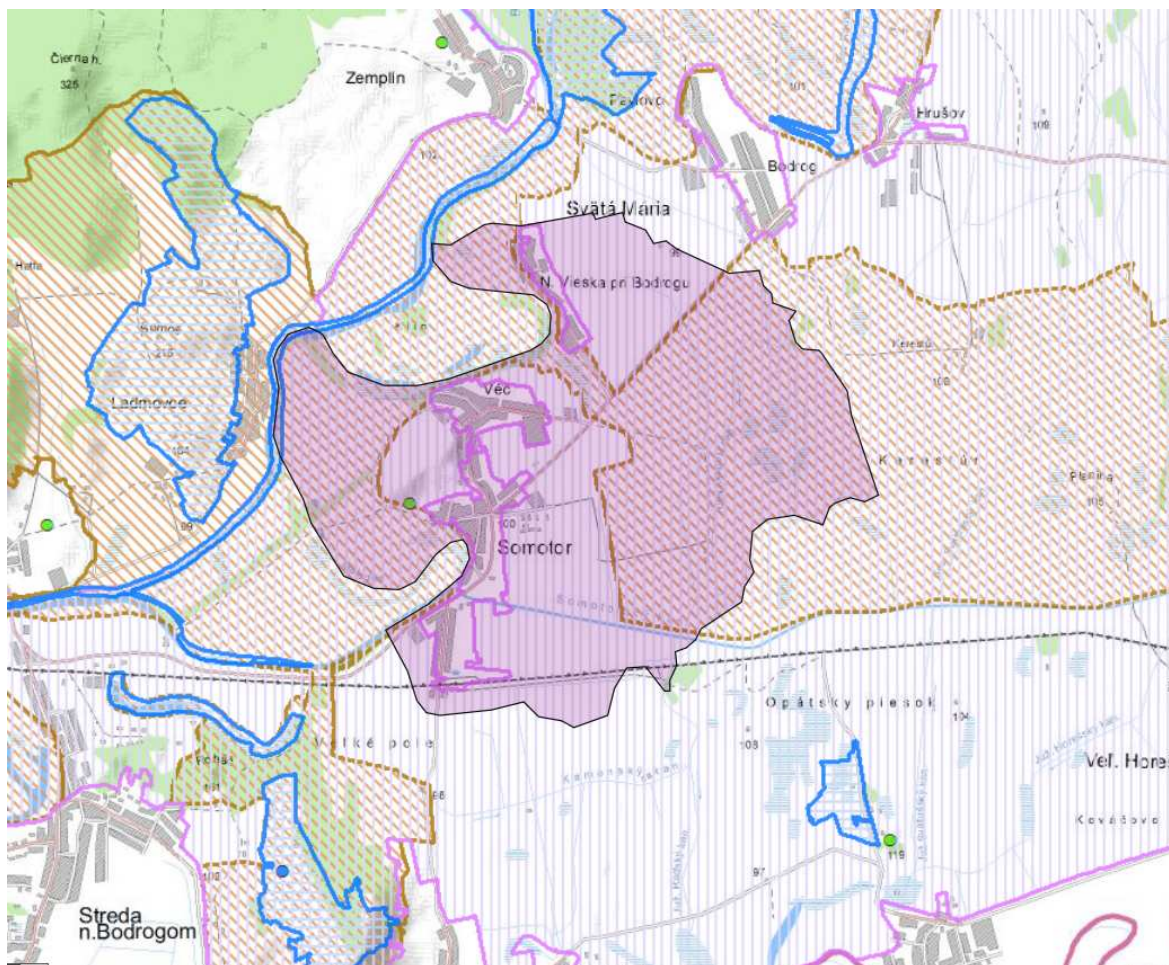
Obec je združená v Medzibodrožskom združení miest a obcí (registrované KÚ č. práv. reg. ....)

so sídlom v Kráľovskom Chlmcí

V združení sú tieto obce: : Bačka, (Bara), Biel, Boľ, Borša, Boľany, Černochoch, (Čierna), Čierna nad Tisou, Dobrá, (Klin nad Bodrogom), Kráľovský Chlmec, Ladmovce, (Leles, Malé Trakany), Malý Horeš, (Malý Kamenec), Poľany, Pribeník, Rad, Solníčka, (Somotor, Strážne, Streda nad Bodrogom), Svätá Mária, Svätuše, Svinice, Veľké Trakany, (Veľký Horeš), Veľký Kamenec, (Viničky), Vojka, Zatin, (Zemplín)

Zaniknuté Združenie miest a obcí Medzibodrožie má spracované : Cykloturizmus v MR Medzibodrožie (APRO-Trebišov, 2002)

Zdroj: Obecný úrad Somotor, 2015

Kataster Somotor je podfarbený svetlofialovou farbou. V mape sú modrou čiarou znázornené územia európskeho významu CHKO Latorica, ktoré tangujú kataster obce na časti západnej hranice, okrovou šrafážou veľkoplšné chránené územia, ktoré zasahujú do katastra z východu a západu a medzi Věčom a Novou Vieskou sú prepojené. Zvislá sivá šrafáž znázorňuje chránené vtáčie územie (CHVÚ). V mape je čitateľné, že celý kataster obce okrem zastavaných území je v CHVÚ.

2.1.1. História obce

Po prvej svetovej vojne pripadla obec na základe Trianonskej mierovej zmluvy Česko-Slovenskej republike. V medzivojnovom období sa používal poslovenčený názov Somotor i pôvodný maďarský Szomotor. V novembri 1938 po Viedenskej arbitráži pripadla obec Maďarsku, no po druhej svetovej vojne bola opätovne pričlenená k ČSR. Od roku 1948 sa v oficiálnej podobe používa už len slovenský názov Somotor.

V roku 1943 bola k obci pripojená dovtedy samostatná obec Věč (maď. Bodrogvécs, Vécs). Podobná situácia nastala aj v roku 1964, keď k Somotoru pričlenili Novú Viesku pri Bodrogu (pôvodne Malý Ujlak, maď. Kisújlak)

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1214. Ďalšia listina z roku 1263 uvádza túto obec pod názvom Zomothor – keď patrila magistrovi Petrovi. V 15. t. patrila obec Drugethovcom, od 1512 zemanským rodinám, od roku 1652 do 19. stor. tu mali majetkový podiel Klobušickovi, od 1808 rodina rodina Szirmaiovcov.

Prvé písomné zmienky o obci Věč sú z roku 1214. V roku 1263 patrila magistrovi Petrovi. V roku 1381 patrila tunajším zemanom, v 18. st. Vecseyovcom a iným, koncom 19. stor. tu mali majetky Kozmovci.

Prvé písomné zmienky o obci Nová Vieska pri Bodrogu sú z roku 1363 a 1380, keď sa spomína ako majetok Imreghiovcov. Obec bola pôvodne príslušenstvom hradu Zemplín. Od roku 1419 patrila obec viacerým zemepánom, 1598 Parkóczyovcom, od r. 1774 tu mala majetkový podiel rodina Horváthovcov.

Kultúrne pamiatky

- V ÚZPF je zapísaný reformovaný kostol parc. č. 1 z roku 1801, č. ÚZPF 10247/0

Archeologické náleziská

- Poloha Somotorská hora – významná archeologická lokalita z mladšej-neskorej doby bronzovej, nálezisko z neolitu, staršej doby bronzovej, laténskej, včasného stredoveku, stredoveku (8-9, 11,-12.stor.)
  - nálezisko rodového pohrebiska zo stredoveku z 11.-12. stor.
  - sakrálna stavba – rozobraná – bola najskôr pri cintoríne
  - preskúmaný príkostoný cintorín zo stredoveku (13.-16. stor.)
  - predpokladané opevnenie zo stredoveku (12.-13.stor.)

Somotorskú horu je potrebné chrániť ako celok z dôvodu, že doteraz nebola úplne prebádaná

- Poloha Zárez poľnej cesty pod vinicami nad obcou – sídliskové nálezy z včasného stredoveku (9.-11.stor.)
- Veľký Čomotov – sídliskové nálezy zo staršej doby bronzovej a včasného stredoveku (8.-13.stor.)
- Poloha Močidlá – sídliskové nálezy z neolitu, doby bronzovej, z včasného až vrcholného stredoveku (9.-12.stor.)
- Záhrada Š. Káčika č.d.4 - – sídliskové nálezy z eneolitu, včasného až neskorého stredoveku (8.15.stor.)
- Poloha Pri cintoríne – sídliskové nálezy z vrcholného stredoveku (12.-13.stor.)
- Poloha Kyselova zem – sídliskové nálezy z vrcholného stredoveku (11.-13.stor.)
- Poloha Pošta– nálezy z neskorej doby bronzovej
- Poloha Dvor nákupného strediska - – sídliskové nálezy z doby bronzovej

Somotor, časť Věč

- Poloha Zátoň – sídliskové nálezy z vrcholného stredoveku (10.-13.).
- Poloha Hollótanya – staré vinice – sídliskové nálezy z praveku, doby rímskej a vrcholného stredoveku (10.-12. stor.).
- Poloha vinohrad Mihálya a Menyhérta Kozmu – pohrebisko z prvej pol. 10. sotr.)

2.1.2. Prírodné podmienky**Klimatické podmienky**

Kataster obce podľa čs. klimatickej klasifikácie spadá do klimatickej oblasti teplej, podoblasti mierne suchej, s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota je 12,05 °C, priemerná teplota v júli je 20,3 °C. Priemerný úhrn zrážok je 564 mm. V tejto oblasti prevládajú severné a severovýchodné chladné a málo vlahé vetry.

Geologická charakteristika územia

Riešené územie patrí do geologického celku Východoslovenskej nížiny, na vývoji ktorej sa podieľali neogénne a kvartérne sedimenty.

Územie prináleží k k južnej časti Východoslovenskej panvy, do jednotky Trebišovská panva, v rámci ktorej leží v Roňavskom zálive. Územie má rovinatý charakter. Na jeho geologickej stavbe sa podieľal neogén. Neogén je zastúpený predovšetkým spodnosarmatskými extruzívnymi horninami pyroxenických andezitov a ich brekcií. Tie vytvárajú výraznejšiu eleváciu nad obcou Somotor s názvom Hegi. Tieto vrstvy sú prekryté kvartérnymi sedimentmi, ktoré sa tvorili v holocéne mohutnými aluviálnymi náplavami vodných tokov. Geologická rôznorodosť riešeného územia sa odráža v horizontálnej i vertikálnej heterogenite pôdneho profilu.

Geodynamické javy

V riešenom území sa nevyskytujú žiadne geodynamické javy. Z hľadiska seizmicity územia je územie zaradené do 5° regionálnej seizmickej intenzity stupnice MSK.

Geomorfologicky charakterizuje riešené územie rovinný, nepatrne zvlnený reliéf, regulovaným korytom rieky Latorica a jej prítokov, sieťou mŕtvych ramien a močiarov s lužnými lesmi. Územie má ráz typickej poriečnej zóny s nepatrnými deniveláciami terénu, so sieťou živých a mŕtvych ramien a umelých odvodňovacích kanálov. V dnešnom reliéfe možno rozlíšiť agradačné valy 1 až 2,5 m vysoké, zaberajúce šírku 2 až 5 km, ktoré sú od seba oddelené medzivalovými depresiami. Osobitné postavenie majú plytké depresie, ktorých vznik je podmienený súčasným poklesávaním územia o 1 až 2 mm ročne. Medzibodrocké pláňavy, s typickou eolickou formou reliéfu modelovanou vetrom, zaberajú prevažnú časť katastra a tiahnu sa od Latorickej roviny po hranice s MR. Jej vývoj v dôsledku neotektonických procesov nie je ani v súčasnosti ukončený. Karpatské toky ukladajú značné kvantá transportovaného materiálu do stále klesajúcej nížiny, čo spôsobuje akumuláciu štruktúru územia.

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery územia sú určované charakterom geologickej stavby, klimatických pomerov a hydrogeologických podmienok. Riešené územie je po hydrogeologickej stránke tvorené terciárnymi a kvartérnymi sedimentami. Z terciárných sedimentov tufiticko – lignická séria sarmantu a sedimenty vyššieho pliocénu v lignitonosnom a ílovom pestrom vývine – hydrogeologicky málo priaznivé. Územie je zaradené do hydrogeologického rajóna Q₁₀₄ – kvartér juhovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny.

Hydrogeograficky spadá riešené územie do povodia rieky Bodrog, ktorá tvorí základnú zbernú tepnu územia. Menšie vodné toky a odvodňovacie kanály, ako je napr. Somotorský kanál, významne ovplyvňujú hydrologickú situáciu územia. Malá vzdialenosť medzi sýtokmi jednotlivých riek v záujmovom území, malý sklon reliéfu a s ním súvisiace vzdúvanie hladín jedného toku druhým a nedostačujúce kapacity koryt vytvárali predpoklady pre vznik rozsiahlych záplav územia okolo Bodrogu a výpustných tratí jeho prítokov. Proti tomuto nebezpečenstvu sa už dlhé desaťročia bojuje výstavbou ochranných hrádzi a odvádzaním vody systémom kanálov. V poslednom období sa rieši problém ochrany a problém optimálneho využitia tohoto územia komplexne v rámci vodohospodárskych úprav celej Východoslovenskej nížiny.

Súčasná krajinná štruktúra

Riešené územie – nížinnú rovinnú oráčino-lúčnu krajinu možno charakterizovať ako poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu. Potenciálnou prirodzenou vegetáciou sú tu jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy s ostrovčekmi dubovo-hrabových lesov.

Výrazne v území pôsobia Bodrog so svojimi mŕtvymi ramenami. V riešenej krajine sa darí teplomilným mezofilným trnkovitým krovinám a krovinám vrby poplavej.

Tab. A 2. Krajinná štruktúra v katastri obce v ha:

	Orná pôda	Vínice	Záhrady	TTP	Ovocné sady	Vodné plochy	Zastavané územie	Ostatná plocha	Spolu
Plocha v ha	956	43	86	211	6	114	133	81	1 630

Zdroj: SOBD 2014

Ochrana prírody a krajiny, životného prostredia

Na katastri obce sa nachádza **ÚEV CHKO Latorica**:

Územie zahŕňa hlavný tok Latorice a dolnú časť toku Laborca a Ondavy so sústavou slepých ramien a príľahlými lužnými lesmi a aluviálnymi lúkami. Takmer celé územie je popretkávané sieťou živých a mŕtvych ramien a melioračných kanálov, ktoré vznikli po regulácii tokov a procesom odvodňovania v r. 1953 - 1965.

V území platí druhý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. V zmysle zákona NR SR č. 543/2002Z.z. o ochrane prírody a krajiny na ostatnom území katastra Somotor platí 1. stupeň územnej ochrany, na ktorý sa vzťahuje § 12 uvedeného zákona.

Flóra

Najvýznamnejším fenoménom CHKO sú už dnes zriedkavé a mimoriadne vzácne vodné a močiarny biocenózy, tvoriace komplex, ktorý nemá obdobu v celej republike. Druhové zloženie rastlinných spoločenstiev je veľmi rôznorodé. Zo vzácných vodných druhov tu môžeme nájsť leknú biele, leknú žltú, rezavku aloovitú, kotvicu plávajúcu, húsenikovec erukovitý a mnohé iné. K najvzácnejším druhom poniklec (zimmermanov, lúčny), gypsomilka metlinatá, klinček neskorý, vstavač úhľadný, bleduľa jarnámarsilea štvorlistá. Pravidelne zaplavované lúky, slúžiace ako pastviny, sú charakteristické rozptýlenými skupinami krovín a krovinných spoločenstiev, ako aj solitérmi, prevažne vrúbami.

Fauna

Bohaté je zastúpenie živočíchov. Poloha územia v migračnej ceste vodného vtáctva predurčuje vysoký počet tu sa vyskytujúcich živočíchov zo vzdialenejších geografických oblastí. Z bezstavovcov môžeme spomenúť roháča obyčajného, kobylku šúrovú, konika stepného, modlivku zelenú. Bohaté je zastúpenie rýb - čík európsky, blatniak tmavý, lopatka dúhová, hrebeňáčka vysoká. Vyskytujú sa tu všetky druhy obojživelníkov - korytnačka močiarna, jašterica zelená, užovka stromová, vydra riečna... Z vtákov v území hniezdi orliak morský, bocian čierny, volavka purpurová, beluša malá, kormorán veľký, kúdeľníčka lužná, netopier obyčajný a iné.

Chránené vtáčie územie Medzibodrožie (33 754 ha), ktorého súčasťou je aj CHKO Latorica, sa nachádza v oblasti riek Latorica, Laborec a Ondava. Celé územie je charakteristické mozaikou rôznych biotopov - lúky, polia, mŕtve ramená, lužné lesy, močiare, piesočné duny.

2.1.3. Demografia

Ľudské zdroje sú významnými faktormi pri dosahovaní prosperity každého územia. Demografický vývoj počtu obyvateľov má dlhodobý regresívny charakter z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí v obci a blízkom okolí. K 31. 12. 2011 žilo v obci Somotor 1 571 obyvateľov, čo predstavovalo 1,48 % z počtu obyvateľov okresu Trebišov.

Celková rozloha katastrálneho územia je 16,30 km² a priemerná hustota osídlenia predstavuje 96,38 obyv./km². Hustota obyvateľstva je mierne nižšia, ako priemer okresu Trebišov.

Tab. A 3. Vývoj počtu obyvateľstva v Somotore

Rok	Počet obyv.
2001	1 679
2011	1 480

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Tab. A 4. Základné demografické ukazovatele obce Somotor

Názov ukazovateľa	Rok 2011
Počet živonarodených spolu	12
Z toho: počet žien	7
Počet mužov	5
Počet zomretých spolu	25
Z toho: počet žien	14
Počet mužov	9
Počet prisťahovaných spolu	16
Počet vystťahovaných spolu	21
Saldo migrácie	-
Celkový prírastok (úbytok) spolu	-5

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Prognóza vývoja obyvateľov

V obci bolo k sčítaniu ľudu, domov a bytov uskutočneného v roku 2001 celkom 1 679 trvalo žijúcich obyvateľov, v roku 2007 bolo v obci 1 665 trvalo bývajúcich obyvateľov. Od roku 1961 je pozorovaná záporná migrácia, ktorá je spôsobená malou ponukou pracovných príležitostí.

Aj keď v územnom pláne obce sa predpokladala stabilizácia počtu obyvateľov k roku 2020 na počte

1 763 obyvateľov, realita nám ukazuje, že táto prognóza nebude naplnená najmä z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí ako v samotnej obci, tak aj v juhovýchodnej časti okresu Trebišov. Obyvatelia v produktívnom veku si hľadajú prácu vo väčších mestách Slovenska, ako aj v zahraničí a postupne sa sťahujú za pracovnými príležitosťami.

Tab. A 5: Bývajúce obyvateľstvo v obci Somotor podľa národnosti

Národnosť	Počet obyv. r. 2011
slovenská	443
maďarská	1 162
rómska	28
rusínska	3
poľská	1
Spolu	1 679

Zdroj: ŠÚ SR SOBD 2011

Prevažnú väčšinu obyvateľstva tvoria občania maďarskej národnosti. K roku 2014 to bolo 70 % populácie obce.

Tab. A 6: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania k roku 2011 Somotor

vierovyznanie	spolu	%
rímsko-katolícka cirkev	574	36,53
gréckokatolícka cirkev	277	17,63
pravoslávna cirkev	2	0,13
evanjelická a.v. cirkev	16	1,04
reform. kresťanská cirkev	447	28,44
evanjelická cirkev metodistická	5	0,32
kresťanské zbory	1	0,06
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	35	2,23
ostatné	5	0,32
bez vyznania	117	7,45
iné a nezistené	92	5,85
spolu	1571	100

Zdroj: ŠÚ SR SOBD 2011

Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev s 36,53 % obyvateľov, po nej nasleduje reformovaná kresťanská cirkev s 28,44 % obyvateľov.

Tab. A 7: Vývoj počtu narodených v Somotore v období 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet narodených v priebehu roka	15	16	17	8	15	12	10	14	13

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Tab. A 8: Vývoj počtu zomretých v Somotore v období 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet narodených v priebehu roka	22	28	15	18	23	25	20	22	10

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Tab. A 9: Vývoj počtu prisťahovaných do obce Somotor v období 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet prisťahovaných v priebehu roka	33	30	19	15	43	16	35	17	18

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Tab. A 10: Vývoj počtu odsťahovaných z obce Somotor v období 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet odsťahovaných v priebehu roka	34	42	30	32	31	21	27	29	39

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Tab. A 11: Vekové zloženie obyvateľstva v Somotore podľa pohlavia, vekových skupín k 31. 12. 2011

Pohlavie	Obyvateľov spolu	Veková skupina (v %)		
		0 - 14	15 - 64	65 +
Muži	755	128	560	67
Ženy	816	118	542	156
Spolu	1 571	246	1102	223

Zdroj: ŠÚ SR 2012

Tab. A 12: Vekové zloženie obyvateľstva v Somotore podľa pohlavia, vekových skupín k 31. 12. 2012

Pohlavie	Obyvateľov spolu	Veková skupina (v %)		
		0 - 14	15 - 64	65 +
Muži	744	126	552	66
Ženy	816	114	555	147
Spolu	1 560	240	1107	213

Zdroj: ŠÚ SR 2012

Úroveň pôrodnosti v obci od roku 2009 charakterizuje mierny pokles, avšak v priemere nedosahuje počet úmrtí v obci.

Migračný pohyb je pohyb obyvateľstva viazaný na zmenu trvalého bydliska. V období rokov 2006 - 2014 sa do obce prisťahovalo 226 obyvateľov, odsťahovalo sa 285 obyvateľov. Tieto údaje svedčia o migračnom úbytku obyvateľstva, čo vyvolal hlavne odchod mladých obyvateľov za prácou. V najbližších rokoch bude prvoradou úlohou obce zastavenie migračného úbytku obyvateľstva oživením hospodárstva v obci.

2.1.4. Vzdelanie

Tab. A 13: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa vzdelania- I.

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie				
	Základné	Učňovské (bez maturity)	Stredné odborné (bez maturity)	Úplné stredné učňovské (s maturitou)	Úplné stredné odborné (s maturitou)
1571	284	216	211	45	311

Zdroj: ŠÚ SR SOBD 2011

Tab. A 14: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa vzdelania- II.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie						
Úplné stredné všeobecné	Vyššie odborné	Vysokoškolské bakalárske	Vysokoškolské (inž. mag. dokt.)	Vysokoškolské doktorandské	Bez vzdelania	nezistené
58	15	28	72	10	260	61

Zdroj: SÚ SR SOBD 2011

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry základné vzdelanie má ukončených 18,1 % obyvateľov, učňovské bez maturity 13,75 %, stredné odborné bez maturity 13,43 %, úplné stredné s maturitou 22,66 %, vysokoškolské 5,22 % obyvateľov. Svedčí to o postupnom zvyšovaní vzdelanostnej úrovne obyvateľstva, najmä podielu obyvateľstva so stredoškolským vzdelaním.

2.1.5 Ekonomika

Tab. A 15: Základné charakteristiky obyvateľstva obce podľa ekonomických aktivít

Trvalo bývajúce obyvateľstvo		1571
Ekonomická aktivita	Pracujúci (okrem dôchodcov)	466
	Pacujúci dôchodcovia	16
	Osoby na materskej dovolenke	8
	Osoby na rodičovskej dovolenke	33
	Nezamestnaní	292
	Študenti stredných škôl	63
	Študenti vysokých škôl	19
	Deti do 16 rokov	261
	Dôchodcovia	344
	Iná a nezistená	69

Zdroj: SÚ SR SOBD 2011

Tab. A 16: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v období 2007 - 2014 - regionálne porovnanie

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	
Košický kraj	13,02	13,50	17,30	16,78	18,76	19,58	17,23	16,64
Okres Trebišov	16,48	17,30	23,95	23,64	26,16	24,90	23,47	

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Tab. A 17: Miery evidovanej nezamestnanosti na rôznych regionálnych úrovniach

	Miera evidovanej nezamestnanosti (v %) k 30. 06. 2014	Miera evidovanej nezamestnanosti (v %) k 30. 11. 2014
Slovenská republika	12,78	12,25
Košický kraj	16,87	15,93
Okres Trebišov	21,49	20,22

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Miera nezamestnanosti je najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce. Obec Somotor patrí do regiónu s vysokou nezamestnanosťou a to najmä z dôvodu výrazného zníženia pracovných príležitostí po zmene režimu.

Nezamestnaní sú najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia. V nasledovných rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na obyvateľov vo vekovej skupine nad 40 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia pre zníženú adaptabilitu ne meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nedostatočnú kvalifikáciu a teda menšiu šancu uplatnenia na pracovnom trhu.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený počet obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc z dôvodu starnutia populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Mzdy

Mzda je jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónu. Región Medzibodrožia aj obce patrí výškou priemerných mesačných nominálnych miezd medzi podpriemerné regióny Slovenska. Kým priemerná mzda na Slovensku bola v roku 2012 805 EUR, v Trebišovskom okrese bola 754 EUR.

Rovnosť príležitostí

Do budúca je potrebné podporovať projekty zamerané na zvýšenie zamestnanosti osôb ohrozených sociálnym vylúčením z dôvodu diskriminujúcich fenoménov, napr. vek, zdravotné postihnutie, národnosť, rod. Cieľom je predchádzať všetkým formám diskriminácie a zabezpečiť rovnosť príležitostí znevýhodnených spoločenských skupín, najmä osôb s nižším vzdelaním, trvalo nezamestnaným, ženám, osobám s telesným či mentálnym postihnutím.

2.1.6 Domový a bytový fond, domácnosti

Tab. A 18: Základné charakteristiky domov v obci Somotor

byty															
Obývané															
Spolu	Spolu	Podľa formy vlastníctva					Podľa počtu obytných miestností					Podľa veľkosti obytnej plochy v m ²			
		z toho					z toho					z toho			
		Vlastné byty v bytových domoch	Byty vo vlastných rodinných domoch	Obecné byty	Družstevné byty	iné	1	2	3	4	5+	do 40	40 - 80	80 - 100	100+
197	197	12	165	0	0	1	2	13	64	46	53	11	76	34	58

Zdroj: ŠÚ SR SOBD 2011

Tab. A 19: Základné charakteristiky obývaného domového fondu v obci Somotor

Domy														
Obývané														
Spolu	Spolu	Podľa typu			Podľa formy vlastníctva						Podľa obdobia výstavby			
		z toho			z toho						z toho			
		Rodinné domy	Bytové domy	Iné	Fyzické osoby	Štát	Obec	Iné právnické osoby	Kombinácia vlastníkov	iné	Do roku 1945	1945 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr
438	398	372	12	4	342	3	1	0	10	4	58	292	8	2

Zdroj: ŠÚ SR SOBD 2011

Tab. A 20: Základné charakteristiky neobývaného domového fondu v obci Somotor

Spolu		Nebývané									
		Podľa dôvodu neobývanosti					Podľa obdobia výstavby				S nezistenou obývanosťou
		z toho					z toho				
		Zmena vlastníka	Zmena funkčného Využitia a rekreáciu	Uvoľnené na prestavbu	Nespôsobilé na bývanie	Iné dôvody	Do roku 1945	1945 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	
18	18	3	6	6	3		28	12			

Zdroj: SÚ SR SOBD 2011

Obložnosť bytov k roku 2011 bola 3,95 ob./1 b.j. Obložnosť bytov je nevyhovujúca, v podmienkach Slovenska priemerná, v obci nie je dostatočný bytový fond a je značne zastaraný.

2.1.7. Kultúrno -spoločenský život v obci

V obci Somotor majú tradície rôzne podujatia, ktoré sa viažu na určité obdobie v roku. Prehľad týchto pravidelných podujatí poskytuje nasledujúca tabuľka.

Tab. A 21: Základná charakteristika kultúrnych podujatí v obci Somotor

Mesiac	Podujatie	Organizátor
január	stonotenis. turnaj	obec
február	stonotenis. turnaj	obec
marec	Medzinárodný futbalový turnaj žiakov, stonotenis. turnaj	obec
apríl	Medzinárodný futbalový turnaj žiakov	obec
máj	Medzinárodný futbalový turnaj žiakov	obec
jún	Medzinárodný futbalový turnaj žiakov, deň detí	obec
júl		
august	Deň obce + somotorské rodeo Futbalová súťaž, stonotenis. turnaj	obec
september	Futbalová súťaž stonotenis. turnaj	obec
október	Deň dôchodcov, Futbalová súťaž	obec
november	stonotenis. turnaj	obec
december	stonotenis. turnaj	obec

Zdroj: Obecný úrad Somotor

2.1.8. Hospodársko - ekonomický potenciál

Tab. A 22: Počet podnikateľských subjektov fyzické osoby - podnikatelia v obci Somotor

Odvetvie ekonomickej činnosti (SK NACE Rev.2)	Subjekty (počet)
Pôdohospodárstvo	4
Priemyselná výroba	6
Stavebníctvo	4
Veľkoobchod a maloobchod	23
Doprava a skladovanie	3
Ubytovacie a stravovacie služby	1
Informácie a komunikácia	1

Finančné a poisťovacie služby	9
Odb., vedecké a technické činnosti	1
Sociálne zabezpečenie	2
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1
Ostatné činnosti	4
Spolu	59

Zdroj: Výver z registra organizácií

Tab. A 23: Počet podnikateľských subjektov – podniky v obci Somotor

Odvetvie ekonomickej činnosti (SK NACE Rev.2)	Subjekty (počet)
Priemyselná výroba	1
Stavebníctvo	
Veľkoobchod a maloobchod	9
Doprava a skladovanie	1
Ubytovacie a stravovacie služby	1
Odb., vedecké a technické činnosti	1
Sociálne zabezpečenie	2
Spolu	16

Zdroj: Výver z registra organizácií

Služby cestovného ruchu

Tab. A 24: Športové zariadenia obce Somotor:

Zoznam	Zameranie
Futbalové ihrisko	Futbal
Areál materskej a základnej školy	Detské ihrisko, ihrisko pre loptové hry
Amfiteáter	

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Mimo ihrísk sú na území obce vhodné komunikácie na cykloturistiku, ktoré nie sú značené. V obci Somotor sú organizované rôzne futbalové športové podujatia zamerané na mládež aj dospelých.

Výhľadovo na toku Bodrog (asi 1,4 km nad horným okrajom obce Ladmovce), je uvažovaná vodná nádrž Ladmovce (Hmax = 97,0 m n.m., Vc = 7,87 mil m³), ktorá je zaradená v kategórii „C“ (začatie výstavby sa uvažuje v období po 25 rokoch).

Na riekou Bodrog je spracovaná štúdia splavnienia Bodrogu, Latorice a Laborca. Bodrog sa má podľa uvedenej štúdie splavňovať od hranice katastra obce Somotor.

Povodia Ondavy a Bodrogu sa týka 1., 2. a 3. etapa, ktoré predpokladajú prispôsobenie koryta Bodrogu tak, aby vyhovovalo parametrom IV. triedy, výstavbu prístavu v Strede nad Bodrogom, vybudovanie hate Ladmovce na Bodrogu a úpravu Bodrogu nad haňou až po sútok Latorice s Ondavou.

Na základe zhodnotenia súčasných pomerov štúdia navrhuje výstavbu vodnej cesty tak, aby táto mala všetky parametre a podmienky potrebné k postupnému napojeniu na európsku a vnútroštátnu sústavu vodných ciest.

Obec nie je strediskom cestovného ruchu. Miestni obyvatelia využívajú štátne a poľné cesty na bicyklovanie. Na víkendové rekreačné aktivity sú využívané aj blízke strediská cestovného ruchu v Maďarskej

republike. Niektoré neobývané rodinné domy sú využívané ako chalupy. V obci sa nachádza dostatok neobývaných rodinných domov vhodných na chalupárenie.

Pre návštevníkov obce navrhujeme ponúknuť hipoturistiku – výlety na koňoch, na kočoch, alebo saniach s konským záprahom, výučbu jazdy na koňoch. Pre cestovný ruch slúži penzión s kapacitou 40 lôžok a reštauráciou.

Využitelnosť zdrojov cestovného ruchu

Napriek vhodnému potenciálu územia obce pre rozvoj cestovného ruchu nie je jeho úroveň úmerná existujúcim možnostiam. Zvýšenie úrovne rozvoja cestovného ruchu možno zabezpečiť eliminovaním nepriaznivých faktorov. Ide predovšetkým o slabú propagáciu a marketing, nedostatočnú koncepčnú prípravu a koordináciu aktivít jednotlivých subjektov a absenciu komplexnosti v ponuke produktov cestovného ruchu. Nedostatky sú aj v kvalite poskytovaných služieb v zariadeniach cestovného ruchu.

Prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude v blízkej budúcnosti rozvíjanie kvalitnej propagácie a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovanie efektívneho využitia už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V danom horizonte ešte je potrebné nasledovné:

- rozvíjať spoluprácu v rámci celého regiónu s podnikateľským sektorom a iniciovať aktivizáciu neziskového sektoru pre potreby rozvoja cestovného ruchu
- zabezpečiť koordinovaný rozvoj cestovného ruchu na báze prepojenia rôznych oblastí ekonomického a spoločenského života pre postupné naplnenie cieľov rozvoja cestovného ruchu
- valorizovať potenciál cestovného ruchu a prispieť k zvýšeniu zamestnanosti v obci a vzhľadom k tomu zabezpečiť koordinovaný rozvoj cestovného ruchu
- pravidelne uskutočňovať analýzu trhu s dôrazom na konkurenčné destinácie a výsledky zapracovať do manažérskych a marketingových rozhodnutí pre rozvoj cestovného ruchu

2.1.9. Vybavenosť obce

Občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti kultúry a administratívy, športové zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností mikro priestoru obce.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a obce, je lokalizovaný v centre obce.

Orgány obce

Orgánmi obce sú: obecné zastupiteľstvo a starosta.

Obecné zastupiteľstvo zriaďuje podľa potreby alebo podľa osobitných predpisov svoje orgány, ktorými sú obecná rada, komisie a obecný úrad

Osobitné postavenie má hlavný kontrolór obce, ktorého volí obecné zastupiteľstvo na dobu 6 rokov.

Obecné organizácie

Tab. A 25: Obecné zariadenia bez právnej subjektivity v obci Somotor :

Zoznam	Adresa, email, tel.
Materská škola	Obchodná 384/1, 07635 Somotor, somotor@stonline.sk, 056 / 6396127
Základná škola	Hlavná 41, 07635 Somotor, zckyadnq@stonline.sk, 056 / 6396395

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Tab. A 26: Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou obce Somotor:

Zoznam	Adresa, email, tel.
Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.	Komenského 50, tel.: 055/795 27 77, zakaznik@vodarne.eu

Zdroj: Obecný úrad Somotor

Školstvo

Tab. A 27: Vývoj počtu detí a počtu tried v materskej a základnej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti obce v období 2005-2015

Školský rok	Materská škola		Základná škola, Hlavná 41		Základná škola - Alapiskola, Hlavná 40	
	Počet žiakov	Počet tried	Počet žiakov	Počet tried	Počet žiakov	Počet tried
2010/2011	32	2	150	9	81	9
2011/2012	33	2	141	9	78	9/8
2012/2013	30	2	139	9	76	8
2013/2014	29	2	134	9	72	7
2014/2015	22	2	116	9	62	7
2015/2016	24	2	115	9	52	7

Zdroj: Obecný úrad Somotor

V obci sa nachádzajú 2 základné školy, jedna s vyučovacím jazykom slovenským, druhá s vyučovacím jazykom maďarským a materská škola. Školské objekty je potrebné rekonštruovať a dobudovať nové ihriská, jestvujúce ihriská je potrebné tiež rekonštruovať. Nedostatočnú kapacitu materskej školy je potrebné riešiť prístavbou k objektu materskej školy, resp. chýbajúcu kapacitu vykryť v objekte bývalého kultúrneho strediska (klubu) v Novej Vieske a to rekonštrukciou a prestavbou tohto objektu.

Kultúra

Pre kultúrne aktivity v obci slúži kultúrny dom, ktorý si vyžaduje rekonštrukciu. Bývalé kultúrne stredisko v Novej Vieske je navrhnuté na rekonštrukciu a zmenu funkcie na materskú školu, klubové priestory v Malej Vieske sú v objekte bývalej školy.

Šport

V obci funguje futbalový športový klub. Pre športové aktivity je v obci nedostatok športovísk, obec potrebuje nové viacúčelové ihrisko.

Sociálne služby

V obci sa nachádzajú zariadenia sociálnej starostlivosti a to dom dôchodcov, krízové centrum pre 20 osôb, a vývarovňa pre sociálne slabých obyvateľov. Sú tu situované aj sociálne byty pre 30 občanov. Obec bude v budúcnosti podporovať rozvoj sociálnych služieb v závislosti od konkrétnych potrieb občanov. Zároveň bude podporovať aj pôsobenie nezávislých subjektov poskytujúcich sociálne služby obyvateľom obce. Sociálne aktivity v obci sa budú zameriavať prednostne na nasledovné cieľové skupiny obyvateľov:

- starší obyvatelia a zdravotne postihnutí obyvatelia obce
- sociálne slabé rodiny, neúplné rodiny a neprispôsobiví občania, mladé rodiny, deti a mládež

Zdravotníctvo

Ambulancie lekára prvého kontaktu pre dospelých, pediatria a lekáreň sú v Strede nad Bodrogom. Stomatologická ambulancia je na Staničnej ulici. Za odbornými vyšetreniami obyvatelia obce dochádzajú do Nemocnice s poliklinikou v Trebišove a do nemocnice v Kráľovskom Chlmci.

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti sa v obci nachádzajú 3 funkčné cintoríny, 1 dom smútku, 1 kostol reformovanej cirkvi, 1 kostol rímskokatolíckej cirkvi a každá miestna časť má svoju zvonnicu.

Mimovládne organizácie a občianske združenia

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života.

Podmienky vzniku a právne postavenie občianskych združení upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov.

Tab.A 28: Zoznam občianskych združení so sídlom v obci Somotor k 29. 07.2015

Názov združenia	Právna forma	Dátum vzniku
Klub TJ	VsFZ	
Poľovnícke združenie	združenie	
Folklórna skupina Kéknefelejcs		2 000
OŠK Somotor		
Obecný klub stolného tenisu Somotor		
MAS (Miestna akčná skupina Bodrog) so sídlom Malý Kameneč	združenie	2014

Obec Somotor disponuje majetkom uvedeným v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. A 29: Majetok obce

Druh	Nadobúdacia hodnota (EUR)	Posledná účtovná hodnota (EUR)
Požiarňa zbrojnica	5 212	0
Dom smútku	54 504	6 039
Budova obecného úradu	123 349	0
Budova Činkárne	7 159	3 907
Budova telovýchovnej jednoty	12 815	5 905
Budova základnej školy	224 785	0
Budova Materskej školy	27 139	27 139
Nájomné byty	497 908	497 908
Budva ČOV	58 647	42 467
Zariadenie a príslušenstvo ČOV	101 470	80 330

Zdroj: Obecné štatistiky

2.2. Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefity od farmaceutických spol. pre lekárov
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne
- Úspory na mzdách (ESO)
- Úspory na medzispotrebe (ESO)

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1

- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl
- Výstavba diaľnic

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem. Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR
- Zverejňovanie platenia DPPO

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Uprednostňovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobu nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP)

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3
- Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:
- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politik reguláčného obdobia
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom
- Prepojenie električných sústav s Maďarskom

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa

Justícia:

- Skrátenie dĺžky súdneho konania
- Elektronický súdny spis
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR

STEEP analýza (analýza externého prostredia)

Tab. 37: STEEP analýza pomôže získať obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplyvajú na rozvoj obce

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Pokles počtu obyvateľstva, starnutie, rastúci záujem o sociálne služby	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ pre spolufinancovanie projektov	Relatívne dobrý stav životného prostredia	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov alokovaných v štrukturálnych fondoch EÚ	Zmena postojov obyvateľstva a ich zapájanie do rozvojových aktivít
Absencia adekvátneho prepojenia vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Dostupná technológia a využívaná technológia	Daňové zaťaženie	Možnosti obnovy a tvorby životného prostredia (revitalizácia krajiny)	Podpora Vlády SR v oblasti podnikateľského prostredia, inovácií, výskumu a vývoja, cestovného ruchu	Rasizmus, xenofóbia a kriminalita
Nárast kriminality, chudoby, MKR	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Nové trhy a investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov	Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Proces verejného obstarávania a s ním spojená legislatíva	Tímová spolupráca
	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Dobudovanie cestnej infraštruktúry	Zhoršenie kvality podzem. zdrojov vody a nedostatok kvalitnej pitnej vody	VÚC podporujúca miestny rozvoj	Osobné hodnoty

2.3. Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT ANALÝZA OBCE SOMOTOR

Hospodárska oblasť

Silné stránky

- Priaznivé prírodné a pôdno-klimatické podmienky
- Ľudské zdroje so skúsenosťami, zručnosťou a tradíciou v poľnohospodárskej výrobe
- Vyspelá intenzívna agrikultúra a odborná znalosť
- Dostatok pracovnej sily

- Vysoký podiel podnikateľských subjektov (malých a stredných podnikateľov)
- Dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky
- Dobré priestorové kapacity pre ďalší rozvoj obce

Slabé stránky

- Nevýhodná geografická poloha a dopravná dostupnosť regiónu
- Nízka zamestnanosť absolventov škôl
- Vysoká miera nezamestnanosti obyvateľstva a nedostatok pracovných príležitostí a voľných pracovných miest
- Nízka miera priemernej mzdy
- Negatívny vplyv hospodárskej krízy na ochotu investorov vytvárať nové pracovné miesta
- Nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov
- Vysoké ekologické zaťaženie a erózia poľnohospodárskej krajiny spôsobená dlhodobým necitlivým veľkovýrobným spôsobom obhospodarovania a odlesnenia územia
- Slabá spolupráca podnikateľských subjektov
- Slabá úroveň pestovania alternatívnych (nepotravinových) plodín
- Chýbajúci imidž obce v cestovnom ruchu ako cieľového miesta pobytu
- Nízky podiel priamych investícií do cestovného ruchu
- Neuspokojivá úroveň poskytovaných služieb v CR a nekomplexná ponuka
- Chýba diferencovaná ponuka programu pre turistov
- Nedostatočná ponuka služieb voľného času v obci pre návštevníkov s dôrazom na zážitok (vrátane zábavných služieb)
- Zaoštvávajúca marketingová aktivita podnikateľskej sféry
- Nízka úroveň propagácie obce
- Nedostatok expertov a projektových manažérov

Príležitosti

- Vytváranie podmienok pre príchod investorov a príliv priamych investícií
- Potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb a priemyslu
- Rozvoj odvetví založených na využívaní potenciálu
- Podpora malého a stredného podnikania
- Využitie možností šírenia priemyselných parkov, predovšetkým v lokalitách s už vybudovanou infraštruktúrou
- Podporné programy pre začínajúcich podnikateľov
- Využitie a rozvoj vzdelanostného potenciálu obyvateľstva
- Možné čerpanie v rámci projektových programoch EÚ
- Zlepšenie spolupráce podnikateľských subjektov
- Využitie produkčného potenciálu pôdy
- Využitie voľnej pracovnej sily
- Vytvorenie regionálneho marketingu a regionálnych produktov
- Zintenzívnenie obojstranného cezhraničného obchodu
- Aktivácia využívania regionálnych zdrojov pre rozvoj agroturistiky
- Rozširovanie siete zariadení CR vrátane ubytovacej kapacity, zvýšenie úrovne poskytovaných služieb
- Možnosť širšej prezentácie obce na výstavách a iných podobných podujatiach, aj v zahraničí
- Vybudovanie siete cyklotrás v rámci obce a jej napojenie na existujúce trasy v regióne
- Zriadenie orgánu koordinujúceho a zabezpečujúceho rozvoj a propagáciu CR
- Záujem o staré remeslá a tradície zo strany turistov
- Spolupracovať s prevádzkovateľmi atraktivít v blízkom okolí a začleniť tieto atraktivity a zážitkové aktivity do ponuky pre návštevníkov obce
- Rozvíjať a využívať spoluprácu s partnerskými obcami na účely rozvoja cestovného ruchu

Ohrozenia

- Vysoké odvodové zaťaženie MSP
- Vysušovanie krajiny
- Nepripravenosť na konkurenčný tlak EÚ

- Nedostatočné využitie ponúkaných zdrojov EÚ a z toho vyplývajúci menší rozvoj podnikov a nižšia konkurencieschopnosť
- Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj cestovného ruchu zo strany obyvateľstva
- Nedostatočná starostlivosť o rozvoj turistickej infraštruktúry
- Zaoštvávajúca dopravná infraštruktúra
- Obmedzený prístup k domácim a zahraničným úverom, neúčinnosť podpory vstupu zahraničných investícií
- Nedostatočná starostlivosť o rozvoj turistickej infraštruktúry a využívanie kapacít rekreácie v obci
- Nízka priemerná mzda v regióne, následná migrácia pracovníkov
- Vonkajšia konkurencia na úkor domácich podnikateľov

Sociálna oblasť

Silné stránky

- Stúpajúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva
- Rozvíjajúce sa inštitúcie na báze partnerstva v oblasti záujmových združení, nadácií a iných organizácií mimovládneho sektora
- Obec je členom Medzibodrožského združenia
- Aktivity obce v podpore vybudovania kvalitnej občianskej infraštruktúry (skúsenosti s realizáciou rozvojových projektov)
- Dobrá spolupráca občianskej sféry s obcou
- Dobrá spolupráca medzi obcou a sociálnymi zariadeniami
- Dobré cezhraničné kontakty a živé prúdenie ľudských zdrojov cez hranice (pracovná sila, vzdelanie, kultúra)
- Veľký záujem o športovanie, v niektorých disciplínach je dobrá organizovanosť športu na okresnej úrovni
- Aktívne a rozmanité domáce a zahraničné kontakty
- Bohatá história a historické tradície
- Bohaté futbalové tradície
- Široké spektrum kultúrnych podujatí počas celého roka
- Rastúci záujem verejnosti o kultúrne aktivity

Slabé stránky

- Pokles počtu obyvateľstva v obci
- Starnutie obyvateľstva
- Prehlbovanie sociálnych rozdielov obyvateľstva
- Chýbajúca vybavenosť sociálnych zariadení
- Problematický prístup k financiám pre školu
- Nižšia vzdelanostná úroveň obyvateľstva
- Nevyužíva sa adekvátne potenciál vzdelaných ľudí v obci
- Nedostatok sponzorov pre rozvoj občianskej infraštruktúry - hospodársky nedostatočne silné firmy, podniky
- Nedostatočné ohodnotenie vychovávateľov a učiteľov
- Nevyhovujúce školské zariadenia
- Zaoštvosť v technike, nedostatok informácií
- Migrácia obyvateľstva za prácou do veľkých miest
- Odchod šikovných a kreatívnych ľudí do väčších miest a do zahraničia
- Zlý technický stav a vybavenosť určitých školských objektov
- Nedostatok finančných prostriedkov na školstvo
- Nedostatok moderných detských ihrísk vyhovujúcich európskym normám

Príležitosti

- Vytvárať viac príležitostí a podmienok na sebarealizáciu mladých
- Intenzívnejšia spolupráca miestnej samosprávy s organizáciami v oblasti sociálnej sféry
- Podpora detí zo sociálne slabých rodín

- Prehlbovanie partnerskej spolupráce všetkých subjektov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií, zainteresovaných do aktivít v oblasti sociálnych služieb
- Zavádzanie a efektívne využívanie e-governmentu
- Rozšírenie siete kvalitných športovísk a kultúrnych zariadení
- Zintenzívniť obojstrannú cezhraničnú spoluprácu v oblasti vzdelania, kultúry a športu
- Budovanie nových, obnova a efektívne využitie existujúcich športových zariadení
- Zvýšenie hodnoty dobrovoľnosti, spoločenských aktivít
- Existujúce kontakty osvetý s ostatnými sektormi
- Organizovanie nových kultúrnych a spoločenských podujatí reflektujúcich na dopyt obyvateľstva
- Zvýšenie bezpečnostných opatrení
- Čerpanie finančných zdrojov z fondov EÚ a ostatných grantových programov za účelom zlepšovania stavu sociálnej a občianskej infraštruktúry

Ohrozenia

- Nepriaznivý demografický vývoj
- Migrácia obyvateľstva do okolitých obcí z dôvodu bývania
- Strata atraktivity prostredia obce - odchod kvalifikovanej pracovnej sily z obce
- Zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľov
- Nezájem sponzorov
- Slabá podpora školských, kultúrnych a športových inštitúcií zo strany štátu
- Neatraktivnosť učiteľského povolania
- Rast podielu sociálne marginalizovaných skupín obyvateľstva
- Zúženie priestoru existujúcich osvetových činností
- Pomalé tempo rozvoja informačných technológií
- Nárast počtu obyvateľov v hmotnej núdzi
- Finančná náročnosť zabezpečenia materiálnej bázy a prevádzky športovísk
- Prehlbovanie štrukturálnych rozdielov medzi dopytom a ponukou práce

Doprava, technická infraštruktúra, bytový fond

Silné stránky

- Dobré zásobovanie podzemnou pitnou vodou
- Dostatočne vybudovaná sieť plynovodu, vodovodu
- Dobré postavenie obce z hľadiska zásobovania energiou (napojenie na medzinárodnú električnú sústavu)
- Realizované opatrenia v oblasti bytového fondu smerujúce k energetickým úsporám

Slabé stránky

- Neuspokojivý technický stav miestnych komunikácií na mnohých úsekoch v obci
- Statická doprava nie je optimálne riešená (parkoviská)
- Parkuje sa na trávnatých plochách
- Chýba kvalitná a prepojená cyklistická infraštruktúra
- Chýbajúca kanalizácia v časti obce Nová Vleska
- Vysoké tepelné straty v bytovom hospodárstve (nezateplené obytné domy)
- Zlý technický stav budov s výchovným charakterom (materská a základná škola)

Príležitosti

- Rozšírenie a dobudovanie siete cyklotrás v obci - podpora budovania cyklistickej infraštruktúry (cyklochodníky, cyklopruhy a pod.)
- Podpora aktivít vedúcich k zlepšeniu statickej dopravy
- Modernizácia zastávok autobusovej dopravy
- Dobudovanie a rozširovanie vodovodnej a kanalizačnej siete
- Využívanie rozvojových programov financovaných z prostriedkov EÚ pre rozširovanie a skvalitnenie technickej infraštruktúry

- Rastúci záujem o zefektívnenie bývania - modernizáciu, zatepľovanie využívanie podkroví, nadstavby, zatepľovanie
- rastúci dôraz a realizácia princípov trvalo udržateľného rozvoja
- Zvýšené nároky na údržbu a opravu bytových domov
- Prestavba nebezpečných križovatiek
- Výstavba nových parkovacích miest

Ohrozenia

- Pokračujúce zhoršovanie kvality cestnej siete
- Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a modernizáciu infraštruktúry a na realizáciu rozvojových zámerov

Environmentálna oblasť

Silné stránky

- Úrodné pôdy a vhodné klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo
- Minimálne zdroje znečisťovania životného prostredia
- Relatívne malé znečistenie ovzdušia
- Posledné zvyšky lokalít s výskytom vzácnych druhov rastlín a živočíchov
- Chránená krajinná oblasť
- Vtáčie územie

Slabé stránky

- Nevýhodná geografická poloha vzhľadom k rozvojovým smerom
- Nelegálne skládky na území obce
- Nízka úroveň využívania obnoviteľných zdrojov energie
- Zmenená krajinná štruktúra spôsobujúca úbytok lokalít s výskytom vzácnych druhov rastlín a živočíchov
- Výskyt znečisťujúcich látok z osobnej a nákladnej dopravy pozdĺž hlavných dopravných ťahov
- Potenciálne ohrozenie veternou eróziou súvisiace so zmenenou krajinnou štruktúrou
- Znečistenie povrchových a podzemných vôd poľnohospodárskou výrobou
- Plošné zdroje znečistenia (živočíšne farmy, nesprávna aplikácia organických a priemyselných hnojív a chemických látok na ničenie škodcov a burín; akumulácia vôd v žumpách a septikoch)

Príležitosti

- Zlepšenie environmentálneho povedomia a informovanosti obyvateľstva o ochrane prírody a životného prostredia
- Zhodnocovanie odpadu ako druhotnej suroviny
- Zavádzanie separovaného zberu odpadov, zberných dvorov pre všetky druhy odpadov
- Rozšírenie počtu triedených zložiek komunálneho odpadu
- Sanácia starých neriadených skládok a ďalších environmentálnych záťaží
- Využitie alternatívnych zdrojov energie
- Podpora obyvateľstva a firiem zavádzajúcich alternatívne energetické zdroje
- Revitalizácia lokalít významných z hľadiska ochrany biodiverzity
- Využitie zdrojov z fondov EÚ na účely ochrany prírody a životného prostredia
- Dobudovanie kanalizačnej siete

Ohrozenia

- Finančná náročnosť procesu sanácie starých neriadených skládok odpadu
- Možné obmedzenia vlastníckych práv na pozemkoch v územiach s prioritou ochrany biodiverzity
- Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a modernizáciu infraštruktúry
- Veľké finančné investície potrebné pre projekty výstavby kanalizačnej siete
- Nedostatok financií na podporu alternatívnych zdrojov energie
- Nesúhlas vlastníkov pôdy s navrhovanými ekostabilizačnými opatreniami

III Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja**Hlavné faktory rozvoja**

- Dobré cezhraničné kontakty
- Výborné pôdno-klimatické podmienky
- Dobré priestorové kapacity pre ďalší rozvoj obce
- Využitie zdrojov z fondov EÚ

Kľúčové disparity

- Nevýhodná geografická poloha a dopravná dostupnosť regiónu
- Dopravná situácia
- Nezamestnanosť
- Migračný problém obyvateľstva
- Nevyužitý potenciál cestovného ruchu
- Slabý tretí sektor a občianska infraštruktúra
- Riešenie statickej dopravy
- Nesúhlas vlastníkov s navrhovanými rozvojovými opatreniami
- Neefektívne využitie zdrojov EÚ
- Nedostatok finančných zdrojov
- Chýbajúca technická infraštruktúra

Rozdiely medzi rozvojom občianskej vybavenosti a obchodu a zvyšujúcimi sa požiadavkami pri zabezpečení služieb, voľnočasových aktivít, športu, relaxu, aktívneho oddychu, čo môže mať za následok znižovanie atraktivity sídelného prostredia

Formulár č. A 14 - Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík (rozvoja územia)

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Technické	Územie	Priemyselné havárie	Znečistenie životného prostredia	Nízka
Ekologické	Územie	Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Nadmerné ekologické znečistenie	Nízka
Sociálne	Územie	Neúmerné zvyšovanie počtu sociálne neprispôsobivých obyvateľov	Rastúca kriminalita	Nízka
Ekonomické	Územie	Financovanie z komplementárnych zdrojov financovania	Nerealizovanie rozvojových projektov	Stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

3. Strategická časť

Strategická časť PHSR nadväzuje na analytickú časť. Záver analytickej časti obsahuje SWOT analýzu a hodnotenie možných rizík. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

3.1. Stratégia rozvoja obce (vypracovanie strategickej vízie na základe podkladov pracovných skupín)

Strategickou víziou obce je využitím vnútorného potenciálu obce vytvoriť príťažlivú a zaujímavú lokalitu pre vidiecke bývanie s komplexne vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými životnými podmienkami a zdravým životným prostredím.

Formulár č. S 1 - Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
Obec Somotor bude pokojným a zdravým miestom pre bývanie s dobudovanou sociálnou, technickou a komunikačnou infraštruktúrou. Na území obce budú vytvorené podmienky pre podporu zdravého životného štýlu. Kultúrne a športové dianie poskytuje občanom i návštevníkom obce všestranné možnosti oddychu. V obci bude zabezpečené dostatok verejnej zelene a ulice, chodníky, parky budú udržiavané v čistote. Kvalita životného prostredia bude vysoká. Prosperujúce hospodárstvo obce bude založené na troch pilieroch – priemyselnej a poľnohospodárskej výrobe a službách. V strednodobom horizonte cieľom obce Somotor je dosiahnuť vysokú úroveň spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania vzájomných partnerstiev.
Strategický cieľ
Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, konkurencieschopnosti obce a ekonomickej výkonnosti s trvale udržateľným rozvojom a rešpektovaním strategických cieľov VÚC

Zdroj: vlastné spracovanie

Obyvatelia obce Somotor si želajú, aby ich obec v roku 2020 bola prosperujúcou obcou juhovýchodného Slovenska a to tak po stránke ekonomickej, sociálnej a environmentálnej, ako aj z hľadiska kvality života jeho obyvateľov. Na území obce budú vytvorené podmienky pre podporu zdravého životného štýlu. Kultúrne a športové dianie poskytuje občanom i návštevníkom obce všestranné možnosti oddychu. Sociálne služby poskytované v obci budú na vysokej úrovni. Obec sa intenzívne bude starať o marginalizované skupiny a bude podporovať rovnosť príležitostí – bude obcou, kde všetci majú rovnaké šance. V obci bude zabezpečené dostatok verejnej zelene a ulice, chodníky, parky a fasády budov budú udržiavané v čistote. Kvalita životného prostredia bude vysoká.

Prosperujúce hospodárstvo obce bude založené na troch pilieroch – priemyselnej a poľnohospodárskej výrobe a službách. Obyvatelia obce budú využívať rozvinutú dopravnú, technickú a občiansku infraštruktúru. Na území obce budú primerané pracovné ponuky aj pre najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva.

V strednodobom horizonte cieľom obce Somotor je dosiahnuť vysokú úroveň spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania vzájomných partnerstiev.

Obec chce v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplniť kľúčové priority rastu:

- inteligentný rast založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií
- udržateľný rast
- inkluzívny rast s dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby

Hlavné dlhodobé zámery obce sú:

- trvalo udržateľný a komplexný rozvoj obce v oblasti ekonomiky a sociálnej politiky
- riešenie súčasných a predpokladaných environmentálnych problémov obce

Obec Somotor bude v rámci rozvoja bývania bude sledovať nasledovné ciele:

- podporovať rekonštrukciu, modernizáciu a zatepľovanie rodinných domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na čo najhospodárnejšie nakladanie s energiami
- úpravu a rekonštrukciu bezprostredného okolia rodinných domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na zvyšovanie kvality života a bezpečnosti obyvateľov obce
- podporovať výstavbu nových domov a budov na území obce a zvlášť v lokalitách navrhovaných v územnom pláne obce

V strednodobom horizonte je potrebné podporovať modernizáciu športovísk, rozvoj športu pre všetkých, vrátane školskej telesnej a športovej výchovy a samozrejme aj miestny vrcholový a výkonnostný šport, ako aj motivačné športové podujatia pre rodiny.

V danom časovom horizonte je potrebné zo strany samosprávy obce sa zamerať aj na zlepšenie podmienok na poskytovanie voľnočasových a záujmových aktivít (vybudovaním verejných priestorov pre aktívny pohyb obyvateľov, poskytnutím priestorov na realizáciu klubových aktivít).

3.2. Hlavné strategické ciele a priority rozvoja obce (na základe formulovanej vízie pracovné skupiny navrhnu globálne, špecifické, tematické a územné ciele; strategickú časť prerokuje zastupiteľstvo na zasadnutí a verejnosť na verejnom prerokovaní)

Pre naplnenie uvedenej vízie obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2014 – 2020:

1. hospodárska oblasť,
2. sociálna oblasť,
3. environmentálna oblasť.

V rámci týchto priorít sa navrhujú tieto strategické ciele:

1. hospodárska oblasť:
  - Zlepšenie dopravnej infraštruktúry v obci
  - Zlepšenie kultúrnej infraštruktúry v obci
2. sociálna oblasť
  - Zlepšenie podmienok na vzdelávanie
  - Zlepšenie možností na športovanie a voľnočasové aktivity
  - Zlepšenie podmienok pre bývanie mladých rodín
  - Zlepšenie kontaktu zástupcov obce s obyvateľmi
3. environmentálna oblasť.
  - Zlepšenie technických a environmentálnych parametrov majetku obce
  - Zlepšenie životného prostredia v obci
  - Zlepšenie ekológie v obci

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne. Pri realizácii stratégie bude kladený dôraz na rešpektovanie princípov trvalo udržateľného rozvoja obce.

3.3. Návrh stratégie a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja

Formulár č. S2 - Tabuľka strategických cieľov a opatrení v jednotlivých oblastiach rozvoja

Vízia	Prioritná oblasť - Hospodárska	Cieľ: Zlepšenie dopravnej infraštruktúry v obci	Opatrenie 1.1. Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá
		Cieľ: Zlepšenie kultúrnej infraštruktúry v obci	Opatrenie 1.2. Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie
	Prioritná oblasť - Sociálna	Cieľ: Zlepšenie podmienok na vzdelávanie	Opatrenie 2.1. Podpora aktivít v oblasti školstva a vzdelávania
		Cieľ:	Opatrenie 2.2.

		Zlepšenie možností na športovanie a voľnočasové aktivity	Budovanie a obnova športovísk
		Cieľ: Zlepšenie podmienok pre bývanie mladých rodín	Opatrenie 2.3 Vytváranie podmienok pre bývanie
		Cieľ: Zlepšenie kontaktu zástupcov obce s obyvateľmi	Opatrenie 2.4 Zabezpečenie informovanosti všetkých občanov obce
	Prioritná oblasť - environmentálna	Cieľ: Zlepšenie technických a environmentálnych parametrov majetku obce	Opatrenie 3.1. Zvýšenie energetickej účinnosti a rekonštrukcie obecného majetku
		Cieľ: Zlepšenie životného prostredia v obci	Opatrenie 3.2. Podpora aktivít v oblasti vodného hospodárstva
		Cieľ: Zlepšenie ekológie v obci	Opatrenie 3.3. Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva

Zdroj: vlastné spracovanie

4. Programová časť

Operačné programy v rokoch 2014 - 2020

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“) prostredníctvom 6 základných operačných programov:

- OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Výskum a inovácie (OP VaI)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- Technická pomoc

4.1. Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR obce

Programová časť definuje strategické ciele pri jednotlivých prioritných oblastiach, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce a to v oblasti hospodárskej, sociálnej aj environmentálnej na úroveň opatrení a aktivít.

Prioritná oblasť 1: Hospodárska

Strategický cieľ:

Skvalitniť dopravnú infraštruktúru obce priebežnou modernizáciou existujúcej infraštruktúry a budovaním novej v rozvojových územiach, zohľadňujúc požiadavky ekológie. Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov obce.

Opatrenie 1.1: Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá

Projekty:

- 1.1.1. Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií
- 1.1.2. Budovanie a rekonštrukcia chodníkov
- 1.1.3. Projektová príprava a realizácia cyklistických trás - budovanie cyklistickej infraštruktúry: komunikácie, budovanie cyklopruhov, cyklokoridorov na obecných komunikáciách, budovanie doplnkovej infraštruktúry (napr. stojany a parkoviská pre bicykle) - v spolupráci s Medzibodrožským regiónom
- 1.1.4. Vybudovanie autobusovej zastávky
- 1.1.5. Rekonštrukcia a dobudovanie rozhlasu v obci

Opatrenie 1.2. Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu

Projekty:

- 1.2.1. Podpora kultúrnych podujatí a uchovávanie tradícií

Prioritná oblasť 2: Sociálna

Strategický cieľ:

Skvalitnenie služieb a infraštruktúry pre podporu rozvoja cestovného ruchu. Podpora budovania, údržby a obnovy turistickej infraštruktúry, propagácia a prezentácia obce. Spojením a vyváženým využívaním prírodných, historických a kultúrnych hodnôt vytvárať podmienky pre posilnenie návštevnosti obce. Podpora rozvoja podnikania v oblasti cestovného ruchu cieľom zvýšiť zamestnanosť a kvalitu života v regióne. Zlepšiť spoluprácu medzi obcami v rámci regiónu a vytvoriť spoločný produkt s cieľom predĺžiť pobyt záujemcov o cestovný ruch zameraný na ojedinelú flóru a faunu nielen v rámci Slovenska, ale aj v Európskom meradle.

Opatrenie 2.1. Podpora aktivít v oblasti školstva a vzdelávania

Projekty:

- 2.1.1. Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy v obci - v 2 pavilónoch výmena okien, dverí a v 6 pavilónoch zateplenie

Opatrenie 2.2. Budovanie a obnova športovísk

Projekty:

- 2.2.1. Vybudovanie šatní a sociálnych zariadení na športovom ihrisku
- 2.2.2. Vybudovanie detského ihriska

Opatrenie 2.3. Vytváranie podmienok pre bývanie pre sociálne odkázaných občanov

Projekty:

- 2.3.1. Výstavba nájomných bytov v radovej zástavbe

Opatrenie 2.4. Zabezpečenie informovanosti všetkých občanov obce

Projekty:

- 2.4.1. Rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu

Prioritná oblasť 3: Environmentálna

Strategický cieľ:

Ochrana a tvorba životného prostredia, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva, ochrany zdravia obyvateľstva a zachovanie, ochranu a obnovu prírodného prostredia .

Opatrenie 3.1 . Zvýšenie energetickej účinnosti a rekonštrukcia obecného majetku

Projekty:

- 3.1.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
- 3.1.2. Rekonštrukcia domu smútku

Opatrenie 3.2. Podpora aktivít v oblasti vodného hospodárstva

Projekty:

- 3.2.1. Výstavba kanalizácie
- 3.2.2. Revitalizácia mŕtveho ramena Bodrogu

Opatrenie 3.3. Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva

Projekty:

- 3.3.1. Zriadenie kompostoviska a nákup traktora, drvičky, kosačky

4.2. Projekty a ich priradenie k jednotlivým cieľom a prioritám**Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorit podľa oblastí**

Prioritná oblasť P 1 Hospodárska oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1. Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	1.1.1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Hospodárska - doprava
	1.1.2. Rekonštrukcia a výstavba chodníkov	Hospodárska - doprava
	1.1. 3 cyklistického chodníka - dochádzka za prácou	Hospodárska - doprava
	1.1.4. Autobusová zastávka	Hospodárska - doprava
Opatrenie 1.2. Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie	1.2.1. Podpora kultúrnych podujatí a uchovávanie tradícií	Hospodárska - kultúrna infraštruktúra

Prioritná oblasť P 2 Sociálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 2.1. Podpora aktivít v oblasti školstva a vzdelávania	2.1.1. Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy	Sociálna – vzdelávanie
Opatrenie 2.2. Budovanie a obnova športovísk	2.2.1. Vybudovanie šatní a sociálnych zariadení na športovom ihrisku	Sociálna - šport
	2.2.2. Vybudovanie detského ihriska	Sociálna - šport
Opatrenie 2.3 Vytváranie podmienok pre bývanie	Projekt 2.3.1 Výstavba bytov v radovej zástavbe pre sociálne odkázaných občanov	Sociálna – bývanie
Opatrenie 2.4 Zabezpečenie informovanosti všetkých občanov obce	2.4.1. Rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu	Sociálna – kultúra/ informovanie verejnosti

Prioritná oblasť P 3 Environmentálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 3.1. Zvýšenie energetickej účinnosti a rekonštrukcia obecného majetku	3.1.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu	Environmentálna – využitie kultúrneho dedičstva
	3.1.2. Rekonštrukcia domu smútku	Environmentálna – využitie kultúrneho dedičstva
Opatrenie 3.2. Podpora aktivít v oblasti vodného hospodárstva	3.2.1 Výstavba kanalizácie a ČOV	Environmentálna - vodné hospodárstvo
	3.2.2. Revitalizácia mŕtveho ramena Bodrogu	Environmentálna - vodné hospodárstvo
Opatrenie 3.3. Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva	3.3.1. Zriadenie kompostoviska a nákup traktora, drvičky, kosačky	Environmentálna - odpadové hospodárstvo

Zdroj: vlastné spracovanie

4.3. Súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v prehľade vo formulári P2 (príloha PHSR). Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu - práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska,
- ukazovatele výsledku - okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu - dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020.

Formulár P2 Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota / Rok	
					Rok 2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – Hospodárska							
Projekt 1.1.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	75 000	75 000
	Výsledok	Vybudované komunikácie a chodníky	OcÚ	m	0	2 500	2 500
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1

Projekt 1.1.2. Rekonštrukcia a výstavba chodníkov							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	100 000	100 000
	Výsledok	Vybudovanie cyklistického chodníka - dochádzka za prácou	OcÚ	m	0	3 500	3 500.
	Dopad	Zrealizované projekty podporujúce VCR	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.1.3. Výstavba cyklistického chodníka							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	22 000	22 000
	Výsledok	Vybudovaná cyklotrasa	OcÚ	m	0	1 100	1 100
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
1.2.1. Podpora kultúrnych podujatí a uchovávanie tradícií							
Hlavné ukazovateľ: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	80 000	80 000
	Výsledok	Podpora kultúrnych podujatí, rekonštrukcia objektu na múzeum, a uchovávanie tradícií	OcÚ	počet	0	10	10
	Dopad	Zrealizované projekty prispievajúce k rastu kultúrneho života	Štatistika	počet	0	1	1
PRIORITNÁ OBLASŤ – Sociálna							
Projekt 2.1.1. Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	80 000	230 000	230 000
	Výsledok	Zrekonštruovaná základná škola	OcÚ	m ²	680	2 040	2 040
	Dopad	Zrealizované projekty občianskej vybavenosti	Štatistika	počet	1	1	1

Projekt 2.2.1. Rekonštrukcia šatní a sociálnych zariadení na športovom ihrisku							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	12 000
	Výsledok	Zrekonštruované šatne a sociálne zariadenia na športovom ihrisku	OcÚ	m ²	0	0	50
	Dopad	Zrealizované projekty občianskej vybavenosti	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.2.2 Výstavba detského ihriska							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	20 000	20 000
	Výsledok	Vybudované detské ihrisko	OcÚ	m ²	0	200	200
	Dopad	Zrealizovaný projekt občianskej vybavenosti	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.3.1 Výstavba bytov v radovej zástavbe pre sociálne							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	500 000	500 000
	Výsledok	Postavené byty	OcÚ	kus	0	10	10
	Dopad	Zrealizované byty prispievajúce k rastu životnej úrovne obyvateľov	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.4.1. Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	35 000	35 000
	Výsledok	Rekonštruovaný rozhlas	OcÚ	m	0	12 000	12 000
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1

PRIORITNÁ OBLASŤ – Environmentálna							
Projekt 3.1.1. Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	25 000	25 000
	Výsledok	Zrekonštruovaný kultúrny dom	OcÚ	m ²	0	1 200	1 200
	Dopad	Zrealizované projekty podporujúce kultúrne stánky v obci	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 3.1.2. Rekonštrukcia domu smútku							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	15 000	15 000
	Výsledok	Zrekonštruovaný dom smútku	OcÚ	m ²	0	126	126
	Dopad	Zrealizované projekty podporujúce kultúrne stánky v obci	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 3.2.1. Výstavba kanalizácie a ČOV							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	440 000	2 000 000	3 000 000
	Výsledok	Dĺžka kanalizačnej siete	OcÚ	m	800	5 000	7 000
	Dopad	Zvýšenie kvality životného prostredia	Štatistika	N/A	N/A	N/A	N/A
Projekt 3.2.2. Revitalizácia mŕtveho ramena Bodrogu							
Hlavné ukazovatele : -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	400 000	400 000
	Výsledok	Revitalizované rameno Tisy	OcÚ	m	0	6 000	6 000
	Dopad	Zlepšenie environmentálneho stavu územia	Štatistika	N/A	N/A	N/A	N/A

3.3.1. Zriadenie kompostoviska a nákup traktora, drvičky, kosa							
- Hlavné ukazovatele	Výsledok	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	100 000	100 000
-výstupu	Dopad	Zrealizované kompostovisko	OcÚ	kus	0	3	3
-výsledku	Výstup	Zvýšenie environmentálneho povedomia	Štatistika	N/A	N/A	N/A	N/A
-dopadu							

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. 38: Navrhované ukazovatele pre základné prioritné oblasti trvalo udržateľného rozvoja obce - hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť:

Návrh ukazovateľa	Informačný zdroj	Merná jednotka
Novovytvorené miesta	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny; Štatistický úrad SR	Počet
Miera nezamestnanosti	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny; Štatistický úrad SR, Obec	Počet nezamestnaných
Priemerné mzdy	Štatistický úrad SR	EUR
Objem investícií do občianskej infraštruktúry obce	Obec	EUR
Objem investícií do technickej infraštruktúry obce	Obec	EUR
Verejný vodovod a kanalizácia	Obec	Podiel napojených domácností v %
Demografický vývoj obyvateľstva obce	Obec	Počet osôb

Tabuľka bude doplnená po schválení PHSR Košického kraja.

5. Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce formou akčných plánov.

Akčný plán obce Somotor na obdobie 2015 - 2020

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- Technická pomoc

tab. R1: Akčný plán obce Somotor na obdobie 2015 - 2020

Oblasť/poradové číslo projektu Viazanosť na strategický program (oblasť, cieľ, opatrenie) Názov projektu	Časový harmonogram	Koordinátor	Finančná náročnosť v EUR	Verejné výdavky spolu v EUR	Poznámky
1/1 1.1.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016 - 2017	Obec Somotor	75 000,-	75 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

1/2 1.1.2. Rekonštrukcia a výstavba chodníkov	2016 2017	-	Obec Somotor	100 000,-	100 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
1/3 1.1.3 Vybudovanie cyklistického chodníka - dochádzka za prácou	2016 2018	-	Obec Somotor	22 000,-	22 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
1/4 1.1.4. Autobusová zastávka	2016 2018	-	Obec Somotor	25 000,-	25 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
1/5 1.2.1. Podpora kultúrnych podujatí a uchovávanie tradícií	2016 2018	-	Obec Somotor	80 000,-	80 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
2/1 2.1.1. Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy	2016 2017	-	Obec Somotor	230 000,-	230 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
2/2 2.2.1 Rekonštrukcia šatní a sociálnych zariadení na športovom ihrisku	2016 2017	-	Obec Somotor	12 000,-	12 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
2/3 2.2.2. Výstavba detského ihriska	2016 2017	-	Obec Somotor	20 000,-	20 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
2/4 2.3.1 Výstavba bytov v radovej zástavbe pre sociálne odkázaných občanov	2017 2018	-	Obec Somotor	500 000,-	500 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
2/5 2.4.1. Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu	2016 2018	-	Obec Somotor	35 000,-	35 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
3/1 3.1.1 Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu	2016 2017	-	Obec Somotor	25 000,-	25 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

3/2 3.1.2. Rekonštrukcia a zvýšenie energetickej účinnosti budovy domu smútku	2016 2017	-	Obec Somotor	15 000,-	15 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
3/3 3.2.1. Výstavba kanalizácie a ČOV	2016 2018	-	VVS, a.s.	3 000 000,-	3 000 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
3/3 3.2.2. Revitalizácia mŕtveho ramena Bodrogu	2016 2017	-	Obec Somotor	400 000,-	400 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
3/4 3.3.1. Zriadenie kompostoviska a nákup traktora, drvičky, kosačky	2016 2017	-	Obec Somotor	100 000,-	100 000,-	Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

5.1. Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR

PHSR obce Somotor je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Veľké Trakany, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Somotor bude zriadená Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Somotor, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a v prípade potreby navrhovať zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre naplnenie vízie obce.

5.2. Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie

Proces realizácie PHSR obce Somotor sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom. Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta).

Úlohou Riadiacej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Somotor bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Somotor podľa potreby
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Somotor
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci
- aktualizovať PHSR obce Somotor (podľa potreby) – je to otvorený dokument

5.3. Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám

S jednotlivými cieľovými skupinami bude komunikácia zabezpečená prostredníctvom obecnej tabule, internetu (na <http://www.obcesomotor.tym.sk/>) a miestnych médií. Ďalším nástrojom komunikácie sú rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrolór, vychádzajúc z definície jeho funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

5.4. Systém monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú uvedené vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ, resp. monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS alebo podobnom. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jednať sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný vo Formulári R5.

Formulár č. R 5: Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov
		Pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016 - 2020	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov

5.5. Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov, v prípade PHSR obec sú to roky 2015-2016 (Formulár č. R6). Akčný plán je spracovaný podľa prioritných oblastí a obsahuje projekty s plánom realizácie na roky 2015 a 2016.

Formulár č. R 6: Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť Hospodárska oblasť			
Opatrenie 1.1			
1.1.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2015	Obec	PRV
Akčný plán pre oblasť sociálna oblasť			
Opatrenie 2.1			
2.1.2 . Vybudovanie detského ihriska	2016	Obec	EF
Akčný plán pre oblasť Environmentálna oblasť			
Opatrenie 3.1			
3.1.1 Rekonštrukcia základnej školy	2016	Obec	PRV

Zdroj: vlastné spracovanie

6. Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Postupovalo sa podľa metodiky, a to nasledovne:

- Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR (Formulár Finančný rámec pre realizáciu PHSR) a indikatívny finančný plán PHSR (Formulár Indikatívny rozpočet – sumarizácia).
- Externý konzultant vypracoval návrhy hodnotiacich tabuliek podľa troch oblastí, (Formulár Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov).
- Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine a s partnermi.
- Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov.
- Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčných plánov.

6.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na dve základné kategórie:

Riadne zdroje finančného zabezpečenia

Verejné zdroje

- štátny rozpočet,
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond...),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC), rozpočet obce.

Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

- finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2014-2020)

6.2. Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce

Jednou zo základných úloh programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Somotor na roky 2015-2020 budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Obdobie 2014-2020 nevymedzuje odvetvia, príjemcov, typy projektov a činností, ktoré môžu byť podporené z finančných nástrojov EÚ. V záujme efektívnejšieho využívania finančných nástrojov bolo zavedené hodnotenie ex ante, ktoré umožní identifikovať zlyhania trhu či investičné potreby, ako aj výslednú pridanú

hodnotu príslušného finančného nástroja. Zároveň tento spôsob hodnotenia bráni prekryvaniu a nesúladi finančných nástrojov uplatňovaných rôznymi aktérmi na rôznych trhoch.

Pre oblasť finančných nástrojov kohéznej politiky je v období 2014-2020 prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde pre námorné a rybné hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady č. 1083/2006. Spoločné nariadenie má prispieť k zlepšeniu koordinácie a harmonizácie využívania fondov, ktoré poskytujú podporu v rámci politiky súdržnosti (EFRR, ESF a KF) s fondmi určenými na rozvoj vidieka. V rámci každého fondu štrukturálnej politiky EÚ sú v programovom období 2014-2020 podporované nasledovné tematické ciele, s cieľom zabezpečiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obce,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Európsky sociálny fond

Európsky sociálny fond sa sústreďuje na **zvyšovanie možnosti zamestnania, propagáciu vzdelávania, posilňovanie sociálneho začlenenia, odstraňovanie chudoby a zlepšenie schopností verejnej správy, v rámci čoho prispieva k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.**

V rámci programového obdobia 2014-2020, prostriedky z ESF sa zamerajú na **štyri tematické ciele:**

- podpora zamestnanosti a podpora pracovnej mobility
- podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe
- investície do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
- posilňovanie inštitucionálnych kapacít a účinnej verejnej správy

Okrem uvedených cieľov fond sa zameria aj na podporu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, posilnenie využívania informačných a komunikačných technológií, podporu výskumu, technologického vývoja a inovácií, zlepšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov.

Programové obdobie 2014-2020 kladie **väčší dôraz na posilnenie partnerstva**, čo sa týka aj nariadení ESF. V kohéznej politike je nutná aktívna účasť sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií na prostriedkoch ESF. V opačnom smere je vyčlenených viac prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu na činnosť sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií v menej rozvinutých regiónoch.

Z pohľadu efektívnosti zdrojov ESF je nutné zabezpečiť sústredenie zdrojov v programovom období 2014-2020. V nadväznosti na to je tiež potrebné zaviesť spoločné ukazovatele, ktoré umožnia podrobnejšie monitorovanie a uľahčia posudzovanie vplyvov investícií na úrovni Európskej únie.

Kohézny fond

Kohézny fond sa zameriava na členské krajiny EÚ, ktorých hrubý národný dôchodok na obyvateľa je nižší než 90% priemeru EÚ a pomáha týmto regiónom investovať do transeurópskych dopravných sietí a životného prostredia. Prostredníctvom financovania týchto oblastí umožňuje najmenej rozvinutým regiónom začleniť ich do jednotného trhu Európskej únie. Prostriedky z Kohézneho fondu sú v značnej miere určené prevažne na financovanie veľkých projektov v oblasti výstavby infraštruktúry, ktoré sú súčasťou národných programov rozvoja dopravy a ochrany životného prostredia. V programovom období 2014-2020, **prostriedky z KF sú zamerané na podporu:**

- investícií zameraných na zabezpečenie súladu s normami v oblasti životného prostredia
- projektov v oblasti energetiky (za predpokladu, že ide o projekty, ktoré zohľadňujú životné prostredie - podporujú napríklad energetickú efektívnosť alebo využitie
- energie z obnoviteľných zdrojov)
- investícií do transeurópskych dopravných sietí, ako aj mestských a nízkoúhlíkových dopravných systémov

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka

Cieľom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka je podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka celej Európskej únie, nakoľko poľnohospodárstvo predstavuje dôležitú oblasť politiky.

Tab. F1: Vzájomný vzťah medzi prioritami financovania a tematickými cieľmi

Priority financovania:	Súvisiace tematické ciele:
Podnikateľské prostredie podporujúce inovácie <ul style="list-style-type: none"> • Posilniť inovačnú kapacitu a konkurencieschopnosť podnikov s cieľom zvýšiť pridanú hodnotu a stimulovať rast a tvorbu pracovných miest • Zlepšiť výskum a inovačnú výkonnosť vrátane kvality vyššieho vzdelávania a zvýšiť podiel súkromných investícií do Val • Budovať elektronické hospodárstvo a podporovať prístup v oblasti zlyhania trhu a zavádzanie IKT • Zlepšiť ekonomické prostredie vo vidieckych oblastiach vrátane súvisiacej miestnej infraštruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> • Posilnenie výskumu, technického rozvoja a inovácií • Zlepšenie dostupnosti, využívanie a kvality informačno-komunikačných technológií • Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, poľnohospodárstva a akvakultúry • Investície do vzdelávania, rozvoja schopností a celoživotného vzdelávania
Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšiť dostupnosť a udržateľné typy dopravy 	Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovania prekážok v hlavných sieťových infraštruktúrach
Rast ľudského kapitálu a lepšia účasť na pracovnom trhu <ul style="list-style-type: none"> • Posilniť všetky úrovne vzdelávania s cieľom zvýšiť jeho kvalitu a význam pre pracovný trh • Zlepšiť prístup k zamestnanosti a integráciu zraniteľných skupín do pracovného trhu • Zvýšiť účasť mladých ľudí na pracovnom trhu • Podporiť sociálnu integráciu marginalizovaných rómskych komunit 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily • Podpora sociálneho začleňovania a boja proti chudobe • Investície do vzdelávania, rozvoja schopností a celoživotného vzdelávania+
Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov <ul style="list-style-type: none"> • Podporovať prechod na energeticky efektívne nízkoúhlíkové hospodárstvo • Ochrana životného prostredia, prispôbenie sa zmene klímy a lepšie hospodárenie s prírodnými zdrojmi 	Podpora prechodu na nízkoúhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch <ul style="list-style-type: none"> • Propagácia prispôsobovania sa zmene klímy, prevencia a riadenie rizík • Ochrana ŽP a propagácia efektívneho využívania zdrojov
Moderná a odborná verejná správa <ul style="list-style-type: none"> • Uskutočniť reformu verejnej správy s cieľom zlepšiť kvalitu verejných služieb, efektívnosť verejných výdavkov, a podporovať priaznivé podnikateľské prostredie 	Posilnenie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšenie dostupnosti, využívania a kvality informačno-komunikačných technológií

Zdroj: Pozičný dokument EK k Partnerskej dohode SR

Tab. F2 Predbežná alokácia prostriedkov do jednotlivých operačných programov

Názov programu	Zdroj financovania	Alokované financie v mil. Eur
<ul style="list-style-type: none"> • Výskum a inovácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Európsky fond regionálneho rozvoja 	<ul style="list-style-type: none"> • 2300
<ul style="list-style-type: none"> • Integrovaná infraštruktúra 	<ul style="list-style-type: none"> • Európsky fond regionálneho rozvoja, • Kohézny fond 	<ul style="list-style-type: none"> • 1800, • 2329
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalita životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> • Európsky fond regionálneho rozvoja, • Kohézny fond 	<ul style="list-style-type: none"> • 1347, • 1882
<ul style="list-style-type: none"> • Integrovaný regionálny operačný program 	<ul style="list-style-type: none"> • Európsky fond regionálneho rozvoja 	<ul style="list-style-type: none"> • 1570

<ul style="list-style-type: none"> ▪ • Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ • Európsky fond regionálneho rozvoja, • Európsky sociálny fond 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ • 550, • 1637
<ul style="list-style-type: none"> ▪ • Efektívna verejná správa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ • Európsky fond regionálneho rozvoja, • Európsky sociálny fond 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ • 30, • 300

Zdroj: Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020

Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce. Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty MAS a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania. Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF). Do kategórie 4 a 5 spadajú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez stavebného povolenia či ukončeného procesu VO).

Formulár č. F 2: Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov (upravený pre potreby obce)

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok	1.1.1., 3.2.1., 3.2.2., 3.3.1.
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty MAS Splnená jedna z podmienok	1.1.2., 1.1.3., 1.2.1., 2.1.1., 2.1.2.
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	2.1.3.,
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	1.1.4, 2.4.1., 3.1.1., 3.1.2.
5	Najnižšia	Ostatné	

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. F 3 - Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica (orientačná)

Viaczdrojové financovanie							
Projekt	Celkové náklady (EUR)	Verejné zdroje v EUR					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1.1. Výstavba a rekonštrukcia miest.komunikácií	75 000	60 000	15 000	0	0	75 000	0
1.1.2. Rekonštrukcia a výstavba chodníkov	100 000	80 000	20 000	0	0	100 000	0
1.1.3. Výstavba cyklistického chodníka	22 000	17 600	4 400	0	0	22 000	0
1.1.4. Autobusová zastávka	25 000	20 000	5 000	0	0	25 000	0

1.2.1. Podpora kultúrnych podujatí a uchovávanie tradícií	80 000	64 000	16 000	0	0	80 000	0
2.1.1. Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy	230 000	184 000	46 000	0	0	230 000	0
2.2.1. Rekonštrukcia šatní a soc. zariadení na šport. ihrisku	12 000	9 600	2 400	0	0	12 000	0
2.2.2. Výstavba detského ihriska	20 000	16 000	4 000	0	0	20 000	0
2.3.1 Výstavba bytov v radovej zástavbe pre sociálne	500 000	400 000	100 000	0	0	500 000	0
2.4.1. Rekonštrukcia a rozšírenie miest.rozhlasu	35 000	28 000	7 000	0	0	35 000	0
3.1.1. Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu	25 000	20 000	5 000	0	0	25 000	0
3.1.2. Rekonštrukcia domu smútku	15 000	12 000	3 000	0	0	15 000	0
3.3.3. Výstavba kanalizácie a ČOV	3 000 000	2 400 000	600 000	0	0	3 000 000	0
3.2.2. Revitalizácia mŕtveho ramena Bodrogu	400 000	320 000	80 000	0	0	400 000	0
3.3.1. Zriadenie kompostoviska a nákup traktora, drvičky, kosačky	00	80 000	20 000	0	0	100 000	0
Spolu	4 639 000	3 711 200	927 800	0	0	4 639 000	0

– Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Prioritná oblasť	Rok									Spolu v EUR
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
1.Hospodárska	0	75 000	100 000	22 000	25 000	80 000	0	0	0	302 000
2.Sociálna	0	230 000	12 000	20 000	500 000	35 000	0	0	0	797 000
3.Environmentálna	0	25 000	15 000	3 000 000	400 000	100 000	0	0	0	3 540 000
Spolu	0	330 000	127 000	3 042 000	925 000	215 000	0	0	0	4 639 000

– Zdroj: vlastné spracovanie

7. Záver

Dokumentácia Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Somotor po prerokovaní a verejnom pripomienkovaní bude schválený obecným zastupiteľstvom. Samospráva o tom bude informovať verejnosť na úradnej tabuli, webovej stránke a v miestnom rozhlase.

Formulár č. Z1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	PHSR obce Somotor
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Forma spracovania: v textovej a tabuľkovej forme a v elektronickej forme - Obdobie spracovania: jún - október 2015 - Riadiaci tím: 6 členov, 6 stretnutí Pracovné skupiny - 1, počet členov 7, počet stretnutí 5 - Externá odborná spolupráca: Ing. arch. Eva Mačáková - Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: Verejné zhromaždenie, komunikácia so zastupiteľstvom - Náklady na spracovanie: 600 €
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada): - Verejné pripomienkovanie:
Schválenie	- Návrh na uznesenie zastupiteľstva

8. Povinné prílohy PHSR

8.1. Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Zoznam členov Riadiaceho tímu

Ján Juhász - starosta obce

Ing. J. Cábocký – zástupca starostu obce

Riešiteľský kolektív

Ján Juhász – starosta obce

Ing. J. Cábocký – zástupca starostu obce

Mgr. P.Főző - člen miestneho zastupiteľstva

J.Kálmán - člen miestneho zastupiteľstva

Ing. L.Kovács - člen miestneho zastupiteľstva

Zoznam členov pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Prioritná oblasť - Hospodárska:

Mgr. Peter Főző – člen miestneho zastupiteľstva

M.Šmajda – člen miestneho zastupiteľstva

Gabriel Balla

Prioritná oblasť - Sociálna:

E.Gergelyová - členka miestneho zastupiteľstva

Iveta Miklóšová

Viera Olexová

Andrea Ujháziová

Prioritná oblasť - Environmentálna:

Ing. J. Cábocký - člen miestneho zastupiteľstva

F.Peleščák – člen miestneho zastupiteľstva

Jozef Kocsis

RSDr. Ján Csoma

8.2. Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014)
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020
Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014 – 2020
Integrovaný regionálny operačný program na obdobie 2014-2020
OP Ľudské zdroje na obdobie 2014-2020 (OP ĽZ)
OP Kvalita životného prostredia na obdobie 2014-2020 (OP KŽP)
OP Integrovaná infraštruktúra na obdobie 2014-2020 (OP II)
OP Výskum a inovácie na obdobie 2014-2020 (OP Val)
OP Efektívna verejná správa na obdobie 2014-2020 (OP EVS)
Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001)
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VUC (v zmysle novely zákona o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014)
Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2009-2015
Územný plán veľkého územného celku Košického kraja
Územný plán obce Somotor, 2008
Program odpadového hospodárstva obce Somotor
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Somotor do roku 2012
<http://www1.enviroportal.sk/index.php>
<http://www.sopsr.sk/web/>
www.statistics.sk
<http://www.arrabona.eu/>
www.upsvar.sk

8.3. Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PHSR

PHSR program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
OP operačný program
IROP Integrovaný regionálny operačný program
ĽZ Ľudské zdroje
KŽP Kvalita životného prostredia
II Integrovaná infraštruktúra
Val Výskum a inovácie
EVS Efektívna verejná správa
SR Slovenská republika
EÚ Európska únia
CR Cestovný ruch
MSP Malé a stredné podniky
MŠ Materská škola
ZŠ Základná škola
ČOV Čistiareň odpadových vôd

8.4. Príloha č. 4 - Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2)

Projektový zámer 1/1

Názov projektu	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií
Cieľ projektu	Výstavba a rekonštrukcia komunikácií pre lokality bývania a zvýšenie dopravnej bezpečnosti v jestvujúcich lokalitách
Termín	2016 - 2018
Garant	Obec Somotor
Spolupráca	
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje	Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR	75 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje
	Regionálne (VÚC) zdroje
	Národné zdroje/štát.rozpočet
	Zdroje EU
	Verejné zdroje spolu
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia
	Nadácie
	Iné
	Súkromné zdroje spolu
Výstupy	Zrekonštruované a dobudované komunikácie
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka zrekonštruovaných cestných komunikácií

Projektový zámer 1/2

Názov projektu	Rekonštrukcia a výstavba chodníkov
Cieľ projektu	Zabezpečenie zvýšenia dopravnej bezpečnosti v jestvujúcich lokalitách
Termín	2016 - 2020
Garant	Obec Somotor
Spolupráca	
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje	Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR	100 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje
	Regionálne (VÚC) zdroje
	Národné zdroje/štát.rozpočet
	Zdroje EU
	Verejné zdroje spolu
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia
	Nadácie
	Iné
	Súkromné zdroje spolu
Výstupy	Vybudované chodníky
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka vybudovaných chodníkov

Projektový zámer 1/3

Názov projektu		Vybudovanie cyklistického chodníka - dochádzka za prácou
Cieľ projektu		Zvyšovanie bezpečnosti cyklistov
Termín		2016 - 2018
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		22 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Vybudované cyklistické chodníky
Užívatelia		Cyklisti
Indikátory monitoringu		Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov, zvýšená bezpečnosť cyklistov

Projektový zámer 1/4

Názov projektu		Aautobusová zastávka
Cieľ projektu		Výstavba spevnenej plochy a autobusovej zastávky - zvýšenie dopravnej bezpečnosti v rómskej osade
Termín		2016 - 2017
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		25 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Autobusová zastávka
Užívatelia		Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Počet prepravených osôb z tejto zastávky autobusu

Projektový zámer 1/5

Názov projektu	Podpora kultúrnych podujatí a uchovávanie tradícií	
Cieľ projektu	Zachovanie kultúrnych tradícií v obci	
Termín	2016 - 2020	
Garant	Obec Somotor	
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje	Operačné programy EÚ	
Oprávnené náklady spolu - EUR	80 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu	
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy	Kultúrne podujatia	
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce	
Indikátory monitoringu	Počet návštevníkov kultúrnych podujatí	

Projektový zámer 2/1

Názov projektu	Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy	
Cieľ projektu	Výmena okien a dverí na 2 pavilónoch a zateplenie 6 pavilónov ZŠ - znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy	
Termín	2016 - 2020	
Garant	Obec Somotor	
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje	Operačné programy EÚ	
Oprávnené náklady spolu - EUR	230 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu	
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy	Zateplená budova ZŠ	
Užívatelia	Žiaci ZŠ	
Indikátory monitoringu	Zlepšenie materiálno-technických podmienok výchovy v ZŠ, počet žiakov v ZŠ, zníženie prevádzkových nákladov budovy ZŠ, zvýšená energetická efektívnosť	

Projektový zámer 2/2

Názov projektu		Rekonštrukcia šatní a sociálnych zariadení na športovom ihrisku
Cieľ projektu		Rekonštrukcia a obnova budovy šatní a sociálnych zariadení na športovom ihrisku, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy
Termín		2016 - 2020
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		12 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Obnovená a zrekonštruovaná budova šatní a sociálnych zariadení na športovom ihrisku
Užívatelia		Športovci využívajúci ihrisko
Indikátory monitoringu		Zlepšenie zázemia športového areálu, zvýšená energetická efektívnosť

Projektový zámer 2/3

Názov projektu		Výstavba detského ihriska
Cieľ projektu		Vytvorenie plôch pre zmysluplné trávenie času a rozvoj pohybovej aktivity najmladšej generácie
Termín		2016 - 2018
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		20 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Nové športové zariadenie pre deti
Užívatelia		Deti v obci
Indikátory monitoringu		Rast atraktivity obce, nové možnosti na aktívny oddych malých obyvateľov obce, počet detí využívajúcich ihrisko

Projektový zámer 2/4

Názov projektu		Výstavba nájomných bytov v radovej zástavbe pre sociálne odkázaných občanov
Cieľ projektu		Zabezpečiť bývanie pre mladých obyvateľov za účelom ich zotrvania v obci
Termín		2016 - 2020
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		500 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Nové byty
Užívatelia		Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu		Počet obyvateľov, ktorí neodídu z obce z dôvodu bytových problémov

Projektový zámer 2/5

Názov projektu		Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu
Cieľ projektu		Zvyšovanie informovanosti obyvateľov
Termín		2016 - 2018
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		Košický samosprávny kraj
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		35 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Vybudovaný a zrekonštruovaný rozhlas v celej obci
Užívatelia		Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Počet obyvateľov v dosahu rozhlasu, dĺžka rozvodu

Projektový zámer 3/1

Názov projektu		Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu
Cieľ projektu		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy, zvyšovanie kapacity objektu
Termín		2016 - 2019
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		25 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne (VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EÚ	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Zrekonštruovaná budova kultúrneho domu
Užívatelia		Návštevníci a pracovníci kultúrneho domu
Indikátory monitoringu		Zvýšenie kvality kultúrnych podujatí, zníženie prevádzkových nákladov, zvýšená energetická efektívnosť

Projektový zámer 3/2

Názov projektu		Rekonštrukcia a zvýšenie energetickej účinnosti budovy domu smútku
Cieľ projektu		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy
Termín		2016 - 2019
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		15 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne (VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EÚ	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Zrekonštruovaná budova domu smútku
Užívatelia		Obyvatelia obce, pozostali na obradoch
Indikátory monitoringu		Zníženie prevádzkových nákladov, zvýšená energetická efektívnosť

Projektový zámer 3/3

Názov projektu		Výstavba kanalizácie a ČOV
Cieľ projektu		Zvyšovanie životnej úrovne obyvateľov obce
Termín		2016 - 2020
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		3 000 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Vybudovaná obecná kanalizácia
Užívatelia		Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu		Zvýšenie kvality životného prostredia, zníženie prevádzkových nákladov, dĺžka vybudovanej kanalizácie

Projektový zámer 3/3

Názov projektu		Revitalizácia mŕtveho ramena Bodrogu
Cieľ projektu		Revitalizácia a obnova flóry a fauny mŕtveho ramena Tisy a jeho okolia
Termín		2016 - 2018
Garant		Obec Somotor
Spolupráca		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR		400 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje	
	Regionálne /VÚC) zdroje	
	Národné zdroje/štát.rozpočet	
	Zdroje EU	
	Verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia	
	Nadácie	
	Iné	
	Súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Revitalizované mŕtve rameno Bodrogu
Užívatelia		Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Zvýšenie atraktivity obce, zlepšenie možností na relax a oddych v obci, výmera revitalizovaných plôch

Projektový zámer 3/4

Názov projektu	Zriadenie kompostoviska a nákup traktora, drvičky, kosačky
Cieľ projektu	Zber rastlinného odpadu a zefektívnenie jeho využitia, ochrana životného prostredia
Termín	2016 - 2018
Garant	Obec Somotor
Spolupráca	
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje	Operačné programy EÚ
Oprávnené náklady spolu - EUR	150 000,00 Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
Verejné zdroje EUR	Miestne zdroje
	Regionálne /VÚC) zdroje
	Národné zdroje/štát.rozpočet
	Zdroje EÚ
	Verejné zdroje spolu
Súkromné zdroje EUR	Podnikatelia
	Nadácie
	Iné
	Súkromné zdroje spolu
Výstupy	Novozriadené kompostovisko
Užívatelia	Obyvatelia obce, producenti rastlinného odpadu
Indikátory monitoringu	Zvýšenie množstva využitého rastlinného odpadu – množstvo uloženého kompostu na kompostovisku (m ³) – a tým zlepšenie stavu životného prostredia, zvýšená ochrana životného prostredia

Zdroj: Vlastné spracovanie 2015

8.5. Príloha č. 5 - Dohoda o partnerstve**Partnerstvá**

Obec má uzavreté partnerstvo :

Obec /štát	Zmluva o uzavretí partnerstva	Od roku

Na dohode sa pracuje, bude doplnené